

Hrádecké
noviny

Gródeckie
nowości

ročník XX, 4/2020

Vážení a milí spoluobčané,

ÚVODNÍK STAROSTY

rok 2020 se pomalu blíží ke konci. Žijeme v nejistotě, protože netušíme, jak bude život v obci regulován v následujícím období. Debaty o koronaviru byly od března tohoto roku doslova denním chlebem sdělovacích prostředků, což jistě mělo negativní vliv na většinu z nás. Společenský život, tak typický pro naši obec, byl zdecimován takřka na minimum. Tradiční akce se až na výjimky nekonaly. Výrazně byly redukovány aktivity našeho Centra volného času. Z priorit naší obce v této oblasti nezůstal kámen na kameni. Nějak si nemohu zvyknout. Proto stále doufám, že se vše vrátí do normálu. Těžko říct, zda překlenutí tohoto, po všech stránkách nepříznivého vývoje nezanechá v našem komunitním životě trhliny.

Mrkněte, co jsme měli pro toto období v kalendáři akcí: Tlוצyni kapusty, Mikuláš, výroční schůze našich spolků, setkání s jubilanty, beseda s občany, setkání s přistěhovalými obyvateli, nejrůznější „wilijowky“, atd. Měli jsme štěstí, že alespoň Spartakiáda spolků

a noční soutěž hasičů proběhly řádně, za asistence příhodného počasí.

Lidé se začali více soustředit na trávení volného času v přírodě. Vnímají věci, které zůstávaly dříve nepovšimnuty. Což je moc dobře. Pobyt na čerstvém vzduchu určitě prospívá našemu organismu. Hrádek má úžasné pestrou krajinu, oplývá přírodními krásami jak na východě, tak na západě katastru. Z toho všeho vyplývá, že i naše přírodní areály byly hojně, více než obvykle, využívány.

Z aktuálních statistických dat můžeme mít naději, že druhá vlna pandemie v našem regionu je pomalu na ústupu. Snad budeme trávit Vánoce, beze sporu nejdůležitější svátky roku tak, jak jsme byli zvyklí. Dovolte mi jménem celé samosprávy i zaměstnanců obce, abych vám s blížícím se koncem roku popřál vše dobré, hodně zdraví a síly, klidu a pohody. Buďme pozitivní v mysli, nikoliv dle výsledku covid testu.

*Robert Borski,
váš starosta*

„*Společenský život, tak typický pro naši obec, byl zdecimován takřka na minimum.*“

Podzimní idylka na Chodůrce

HRÁDECKÉ NOVINY – periodický tisk územního samosprávného celku, obce Hrádek (IČ 00535958, www.obechradek.cz). Adresa vydavatele: Obecní úřad Hrádek, Hrádek 352, 739 97 Hrádek. Vychází čtvrtletně pod ev. č.: MK ČR E 12341 v nákladu 800 ks. Tisk a prepress: A8 REKLAMA kreativ, s. r. o., Bystřice 1261, 739 95 Bystřice, graf. zpracování: Michaela Baierová. Uzávěrka redakčních materiálů pro jarní číslo bude 28. 2. 2021. Odpovědný redaktor (a příjemce inzerce): Věra Garbová, tel.: 601 383 111, e-mail: zpravodaj@obechradek.cz. Příští číslo vyjde na jaře 2021. Titulní strana: Spartakiáda spolků, autor: Veronika Borská.

OBSAH

OBECNÍ ÚŘAD A SAMOSPRÁVA

2 - 15

O HRÁDKU

16 - 27

ŠKOLY A ŠKOLKY

28 - 36

SPOLKOVÝ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT

37 - 49

Poděkování

Touto cestou bych chtěl ještě jednou poděkovat Slávce Stodolové a Martinu Marošovi za to, že nebyli lhostejní a rychle zareagovali na můj kolaps a poskytli mi první pomoc. Je fajn mít takové sousedy. Přeju jim spoustu spokojených let v naší vesničce. Život je dar. S úctou

Stanislav Borski

Děkuji!

Opustili nás

VZPOMÍNÁME

Dne **26. 8.** zemřela paní **Helena Czudkowa** z místní části Pod Vilou. Bylo jí 86 let.

Na konci prázdnin, dne **29. 8.**, nás opustil ve věku 81 let pan **Antonín Dyrčík** z oblasti Martynki.

20. 10. skonala ve věku nedožitých 90 let paní **Bronislava Razimová**, obyvatelka lokality Gabryše.

O tři dny později, **23. 10.** zemřel pan **Lubomír Kajsar**, 56letý obyvatel místní části Záplotí.

Začátkem listopadu, **3. 11.** zesnula ve věku nedožitých 90 let paní **Bedřiška Čmielová** z lokality Bařiny.

Pár dnů nato, **8. 11.** zemřela ve věku nedožitých 87 let paní **Emilie Szkanderová** z osady Haže.

Pozůstalým rodinám a nejbližším vyjadřujeme upřímnou soustrast.

Ze života hrádeckých kauz aneb Pořád se něco děje...

Pracovnice obce pravidelně uklízí nepořádek na veřejných prostranstvích. Likviduje hnus kolem nádob na tříděný odpad, vysypává odpadkové koše, doplňuje sáčky na psí exkrementy, atd. Snaží se, protože ví, že čistota je vizitkou každé obce.

Někteří občané nejsou tak disciplinovaní, jak by se mohlo zdát při prvním pohledu na čisté ulice. Odhodí plechovku do příkopu, odloží tašku s petkami vedle kontejneru, protože už je plný. Jeden hrdina dokonce vykonal tělesnou potřebu pevného stavu do výtahu u Bajusze. Nemůže přece za to, že poblíž není záchod. Deset minut poté na scénu přichází dáma, která se rozhodla výtah použít. Při pohledu na charakteristickou hromádku, se zhnuseným výrazem ve tváři zanádvává. Netuší, kdo je pachatel, ale viník je jí znám. Je to obec! To je přece její vizitka.

Na tomto příkladu lze krásně ilustrovat význam slovesa „relativní“. Dejme tomu, že pravidelná týdenní obchůzka výtahu by se uskutečnila 30 minut před návštěvou dotyčné paní. V tom případě by žádná smradlavá kupka ve výtahu nebyla. Bylo by uklizeno. Ale protože právem rozhořčená občanka použila výtah hodinu po jeho kontrole pracovníkem obce, ale zároveň 10 minut po návštěvě lidského čuněte, z lejna se ještě kouřilo. A protože další kontrola bude až za týden, dokážete si představit, kolik lidí, co jezdí do podchodu výtahem, vidí tu odpudivou „vizitku“ obce. A nemuseli by vidět nic. Stačil by telefonát nebo sms od paní, která „nakakáno“ uviděla jako první.

Z toho plyne ponaučení: „Když spatříš ve výtahu výměšky lidské nebo zvířecí, dej obci vědět, co nechutného se přihodilo. Zodpovědná osoba problém vyřeší a zabrání tomu, aby někdo méně ostražitý, než jsi ty, na exkrement šlápnul a podrážkou jej rozneseš po celém podchodu.“

fejetonista

Naprosto neočekávaná štedrost občanky Hrádku

„Věnuji Hrádku milion“, zatelefonovala na obec paní Czudková. „Chci, aby budova, kterou jsem obci prodala, nechátrala, protože kdo ví, kdy budou finance na její rekonstrukci. Jsem sama a tolik peněz nepotřebuji.“

Rodinný domek vedle obecního úřadu měl být prodán obci jeho původním majitelem, panem Bohuslavem Czudkem. Byla připravená kupní smlouva v souladu s odhadní cenou 2,35 mil. Kč. Pan Czudek koncem minulého roku náhle zemřel a v dědickém řízení domek připadl jeho sestře Evě.

Paní Eva Czudková se rozhodla následovně. Darovala každé mateřské školce po 150 000,- Kč. Obci prominula 50 tisíc Kč. V druhé fázi darovala obci ještě 1 milion Kč za účelem rekonstrukce budovy. Tak velkorysý počín dárkyně vedení obce dojalo.

I touto formou bych chtěl paní Czudkové znovu poděkovat. Naše hrádecká samospráva si tohoto gesta nesmírně váží. Pokud někdy v budoucnu nastane situace, ve které bude paní Czudková potřebovat pomoc obce, projevit vděčnost naší milé seniorce bude samozřejmostí.

Co se bude dít s budovou v příštích letech? Obec má v plánu nebytové prostory zrekonstruovat a předělat na zdravotní středisko. Dle předběžné informace architekta, který v současnosti zpracovává studii proveditelnosti, se do budovy vejdou 2 – 3 ordinace a ještě prostor pro další služby, např. fyzioterapeuta či maséra, eventuálně manikérky.

RB

Současnost

Budoucnost

Zaujalo nás

OÚ A SAMOSPRÁVA

2020/41/16

Rada obce bere na vědomí žádost p. xxx na umístění dopravních zrcadel u Mimy.

Uvažuje obec o pořízení dalších dopravních zrcadel? Který orgán o jejich instalaci rozhoduje?

Je to taková drobnost. Ani nevím, zda si toho někdo všimnul. Zrcadlo jsme umístili na podnět občana, který v dané ulici bydlí. V obci bylo více požadavků na umístění dopravních zrcadel. Ne všechny skončily happy endem. K záměru se vyjadřuje odborník od Policie ČR. Následně rozhodne odbor dopravy v Jablunkově.

2020/44/6

Rada obce bere na vědomí informaci starosty o aktuálních požadavcích veřejnosti na změnu územního plánu obce.

Budou se tyto požadavky veřejně projednávat?

Evidujeme kolem dvaceti požadavků na změnu územního plánu. Požadavky jsou ve všech případech typu „Potřebuji z nestavebního pozemku udělat stavební.“ Problém tkví v tom, že změnu územního plánu platí ten, kdo změnu vyvolal. V tomto případě sama obec nemá důvod ÚP měnit. Čili o náklady se musí podělit žadatelé, aniž by měli jistotu, že ten jejich případ bude stoprocentně schválen všemi orgány, které mají k tomu oprávnění. Až pomine koronavirová doba, uspořádáme besedu, na které s žadateli (i potenciálními) prodiskutujeme, jak postupovat v nejbližší budoucnosti.

2020/46/7

Rada obce vypovídá smlouvu o dílo s firmou S&F Stavební projekce, s.r.o - Basta projekt, s.r.o. jakožto nástupnická na vypracování projektové dokumentace sportovní haly v obci Hrádek.

Proč Rada smlouvu vypovídá/vypověděla? A jak to nyní vypadá se stavbou sportovní haly?

Je to velmi nešťastný příběh. Jmenovaná firma nebyla schopna ani za několik let dokončit dílo. V létě tohoto roku jednatel firmy přestal s obcí komunikovat. Nezvedal telefon, neodpovídal na mail. Nereagoval na dopisy naší právní kanceláře, která ho vyzývala k zaplacení penalizační faktury. Rozhodli jsme se od smlouvy odstoupit a dále neprodlužovat stav agonie. Jak říká klasik: „Není chyba upadnout, ale příliš dlouho ležet.“ Na stavbě tělocvičny dál pracujeme. Oslovili jsme brněnskou firmu The Büro, která rozdělanou práci vyhodnocuje a hledá východisko ze vzniklé situace.

2020/46/4-6

Rada obce schvaluje Smlouvu o dílo s panem Pavlem Vavřáčem, panem Josefem Bojkem a firmou Salers Chov, s. r. o. na zajišťování zimní údržby místních komunikací v zimním období 2020/2021.

Na koho se mohu v nadcházející sezoně obrátit v případě zjištění závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti místní komunikace?

Zimní údržbu budou obci zajišťovat 3 firmy v celkovém počtu 4 traktorů, stejně jak tomu bylo loni. Vyorávání sněhu řídí místostarosta. Jakéhokoliv problémy se sjízdností svěťte na jeho bedra. Jeho telefonní číslo je: 724 377 112.

2020/46/15-16

Rada obce schvaluje finanční příspěvek ve výši 5.000,- Kč pobytovým sociálním službám SENIOR DOMY POHODA, a.s. Jablunkov a SENIOR DOMY POHODA, a.s. Třinec. Na základě čeho vydává Rada souhlasné/zamítavé stanovisko ve věci finančních darů různým sociálním službám, charitám...?

Rada může schválit finanční dar do výše 50 tisíc Kč. V případě nejrůznějších charit a diakonií se řídíme jedním kritériem, a to, zda konkrétní sociální službu konzumuje ob-

čan Hrádku. Obec obvykle přispívá částkou výrazně menší, než jsou odůvodněné požadavky poskytovatelů sociálních služeb.

128/9/20

Zastupitelstvo schvaluje Smlouvu o úvěr č. 0632852199 s Českou spořitelnou, a.s. Na co budou prostředky z úvěru použity?

V důsledku výpadku příjmu obce v souvislosti s pandemií koronaviru se obec rozhodla financovat některé investice z úvěru. Obec si půjčila celkem 5 mil. Kč na výstavbu vodovodu Kempčice a nákupu nemovitosti paní Czudkové.

Máte na vedení obce dotaz? Zašlete nám jej e-mailem na: starosta@obechradek.cz.

Vyhodnocení systému třídění odpadů

Vážení občané,
k 30. 9. 2020 skončilo období pro vyhodnocení slev na poplatku pro příští rok, tzv. ME-SOH rok. Prosíme o kontrolu přidělených EKO bodů a svezných odpadů, aby se předešlo případným nedorozuměním při platbě poplatku za odpady.

Na co je dobré se zaměřit?

- Zkontrolujte si prosím v Inventuře stano-
viště, zda máte uvedeny všechny osoby a
zda všechny údaje jsou správné.
- U domácností, které mají málo odpadů

k třídění, se vyplátí vyplnit **Odpadový do-
tazník** a uvést v něm způsoby, jakými
v dané domácnosti dochází ke snižování
produkce odpadů. Díky tomu systém za-
čne sledovat poměr mezi obsluženým
objemem nádob a pytlů u tříděného
a u směsného odpadu.

- Na nástěnce nebo v Hodnocení stanoviš-
tě je vhodné si zkontrolovat, zda máte na-
čtené všechny svezné pytle či popelnice.
V případě potřeby doplnění záznamu
je možné se obrátit na e-mail:
burianova.isnoit@gmail.com.

Jak se přihlásit do odpadového účtu?

Do odpadového účtu se můžete přihlásit
prostřednictvím webu:

www.mojeodpadky.cz a pomocí přihlašov-
vacích údajů (LOGIN, HESLO – tyto údaje
naleznete na archu s čárovými kódy).

**Upozorňujeme, že možnost uplatnit ja-
koukoliv reklamaci končí 30. 11. 2020.
V případě nejasností se na nás neváhejte
obrátit na e-mail:
burianova.isnoit@gmail.com.**

*S pozdravem kolektiv
MOJE ODPADKY*

Kempčice mají vodovod

Kromě horské osady Grůň, jsou Kempči-
ce poslední místní částí, která dosud
nebyla napojena na vodovod. Není se če-
mu divit, vždyť tyto úrodné louky, tzv.
Loučiska, byly osázeny cca patnácti novými
rodinnými domky teprve nedávno. Nyní tato část
Hrádku bude napojena na vodovodní síť, kterou
spravuje SM-VaK. Nový vodovodní řád v tomto ob-
dobí prochází kolaudačním řízením. Věříme,
že do konce roku bude dílo připraveno
k připojování rodinných domů. Některé
domácnosti již na tento okamžik netrpě-
livě čekají, poněvadž se svým dosavad-
ním zdrojem pitné vody nejsou spokoje-
ny.

RB

Čtyři svatby stačí, drahoušku

Po první svatbě v muzeu, o které jsme již informovali v minulých Hrádeckých novinách, přibýly letos ještě tři. Dvě u zvoničky svatého Izidora a jedna v Girově. Areál lužního lesa v místní části Gabryše se tak stal dalším originálním místem, kde se poprvé v Hrádku konal svatební obřad.

Obřadů bylo letos v naší obci bezesporu více. Na stránkách Hrádeckých novin zmiňujeme jenom ty civilní, které proběhly v režii místního obecního úřadu. Starosta nebo místostarosta je oprávněn oddávat jenom na území obce a pouze ty páry, pokud alespoň jeden ze snoubenců je občanem Hrád-

ku. Svatba je pro náš obecní úřad výjimečnou událostí, takovým malým svátkem, proto jí věnujeme patřičnou mediální pozornost.

Přejeme všem čerstvým novomanželům šťastný a spokojený život v naší krásné obci!

Novomanželé Poláškoví

Novomanželé Czechovi

Novomanželé Szkanderovi

ČEZ: Důležité upozornění

Od 1. 1. 2021 nebude společnost ČEZ Distribuce, a.s. vylepovat plakáty v místě plánovaného přerušení dodávek elektřiny. Informovat bude pouze elektronickou formou. Občané, kteří mají zájem dostávat informace e-mailem, se mohou zaregistrovat na:

www.cezdistribuce.cz/sluzba

 DISTRIBUCE

739 94. Bystřice 1266
www.stonelogistic.cz

Prodej – stavební a zahradní kamení

- : okrasné kamení, kačírky
- : šterky, písky
- : uhlí, brikety, koks
- : dřevěné brikety
- : stavební kamení
- : struska
- : zemina

Okrasné kamení, písky a uhlí také možno zakoupit pytlované =25 kg

Doprava - sklápěcí vozy, kontejner

- : do 1,3 t
- : do 8 t, možný pronájem kontejneru
- : do 15 t
- : do 32 t

stonelogistic@gmail.com
tel.: +420 727 979 366
tel.: +420 720 969 817
tel.: +420 601 378 330

Vítání občánků 2020

> Linda Bartoszová

> Ellen Borská

> Natálie Cieslarová

> Matěj Drška

> Natálie a Nikola Hrončoková

> Karolína Hudáková

> Vendula Michalková

> Lada Mruzková

> Patrik Pszczolka

> Tereza Pyszková

> Vojtěch Pyško

> Valérie Seidlerová

> Michal Sekerka

> Magdalena Starzyk

> Tereza Sztefková

> Amálie Sztefková

> Mario Šlosárek

> Mia Macurová

> Felicja Ryłko

> Marie Sofie Szkanderová

> Adam Tausek

Koho jsme si zvolili, ten za nás rozhoduje,

VOLBY

kontakt:
martaczyzova@seznam.cz
+420 737 019 952

Bc. Marta Czyžová

aktivity v zastupitelstvu	
volební období	funkce
2018 – 2022	členka kulturní komise
2014 – 2018	členka sociálně kulturní komise

angažovanost v komunální politice	
volební období	získaný mandát
2018 – 2022	zastupitelka za SNK Hrádek - náš domov
2014 – 2018	zastupitelka za SNK Hrádek - náš domov
2010 – 2014	kandidátka za SNK Hrádek - náš domov
2006 – 2010	kandidátka za SNK Hrádek - náš domov
2002 – 2006	kandidátka za SNK 1

Marta se narodila před 55 lety. Než se provdala do nádherného prostředí v Hrádku v roce 1986, prožila svůj život v Třinci na Novém Borku, kterým velmi často procházela různě barevná mlha.

Se svým manželem Bronislavem mají

3 děti - Jaroslava, Janu a Jakuba. Velkou radostí a povzbuzením jsou vnoučata - Ema, Anna, Nina a Lukáš.

V Martině na Slovensku vystudovala obor Misijní práce s dětmi a mládeží. Od roku 2007 byla zaměstnaná v církvi SCEAV a od roku 2015 ve Slezské diakonii, kde pracuje

jako koordinátorka projektu Diakonické a vzdělávací centrum. Od roku 2004 je kurátorkou Farního sboru Slezské církve evangelické a. v. v Hrádku.

Mezi koníčky patří ruční práce, čtení knih, procházky v lese.

Důvěrník místní části
Chalupňoki-Haže,
domů č.p.:

24, 25, 75, 90, 93,
101, 106, 125, 163,
177, 189, 220, 230,
231, 241, 262, 264,
281, 288, 296, 336,
364, 445, 456, 472,
476, 479, 485, 501,
502, 508, 510, 518,
524, 527, 535, 548,
568

...aneb hrádečtí zastupitelé v kostce

VOLBY

Rudolf Dorda

kontakt:
ipejsani@seznam.cz
+420 739 632 037

aktivity v zastupitelstvu

volební období	funkce
2018 – 2022	člen komise pro výběrová řízení, člen finanční komise
2014 – 2018	člen finanční komise

angažovanost v komunální politice

volební období	získaný mandát
2018 – 2022	zastupitel za SNK Hrádek - náš domov
2014 – 2018	zastupitel za SNK Hrádek - náš domov
2010 – 2014	kandidát za SNK Hrádek - náš domov
2006 – 2010	kandidát za SNK Hrádek - náš domov

Rudolf Dorda, nejstarší člen obecního zastupitelstva, se v Hrádku nenarodil. Je rodákem z Dolního Žukova. Přistěhoval se v roce 1991 spolu s celou rodinou ze Stříteže.

Na třineckém učilišti na Kanadě vystudoval 5letý souvislý obor provozní elektromontér, čemuž se poté věnoval prakticky celý profesní život.

Rudolfu Dordovi a jeho manželce Ivaně se narodily 3 dcery, Radana, Klára a Dorota.

Dvě starší z nich Rudolfovi zařídily vnuky Tobiáše a Ondřeje. Dohromady má Rudolf 6 vnoučat.

Mezi jeho koníčky patří jízdní kola a psi.

Žije v místní části Lyngi.

Důvěrník místní části **Lyngi**, domů č.p. 53, 96, 119, 134, 140, 152, 171, 178, 179, 193, 196, 197, 210, 226, 229, 232, 233, 234, 242, 279, 286, 289, 290, 295, 307, 318, 331, 340, 341, 345, 347, 353, 354, 361, 363, 365, 368, 369, 378, 379, 386, 412, 413, 415, 416, 429, 435, 440, 442, 443, 444, 452, 453, 462, 467, 469, 470, 480, 483, 499, 507, 509, 515, 529, 536

Musí mě soused pustit na svůj pozemek?

OBČAN A PRÁVO

Odpověď je jednoduchá, pokud je to nezbytně nutné z důvodu ukotveného v zákoně, pak vás na svůj pozemek pustit musí. I když rozhodně ne bez předchozí domluvy a souhlasu. A jaké přesně ty zákonné důvody jsou?

Jedním z takových důvodů jsou nezbytné práce, např. na zdi vašeho domu, pokud přiléhá k hranici pozemku a práci nejde vykonat jinak. Nový občanský zákoník hovoří jasně: „Vlastník umožní sousedovi vstup na svůj pozemek v době, rozsahu a způsobem, které jsou nezbytné k údržbě sousedního pozemku nebo k hospodaření na něm, nelze-li tohoto účelu dosáhnout jinak; soused však nahradí vlastníku pozemku škodu tím způsobenou.“

Delší obtěžování jen za úhradu

Poněkud v nevýhodnějším postavení jste, pokud potřebujete k sousedovi vstupovat trvaleji například za účelem stavby či bourání. K tomu lze najít v paragrafu 1022: (1) Nemůže-li se stavba stavět nebo bourat, nebo nemůže-li se opravit nebo obnovit jinak než užitím sousedního pozemku, má vlastník právo po sousedovi požadovat, aby za přiměřenou náhradu snášel, co je pro tyto práce potřebné. (2) Žádosti nelze vyhovět, převyšuje-li sousedův zájem na nerušeném užívání pozemku zájem na provedení prací. V tomto soustavnějším případě budete tedy muset sousedovi zaplatit. Přesnější definici sporných situací zákoník nepřináší, proto není divu, že vznikají spory. Trošku orientace nám však může přinést rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 3844/2016, ze dne 25. 1. 2017.

Jen se souhlasem

„Z § 1021 a § 1022 o. z. nevyplývá, že by soused, hodlající provést údržbu svého pozemku včetně stavby na něm stojící a provádět stavební práce či obvyklé úkony hospodaření, mohl vstupovat na cizí pozemek bez souhlasu jeho vlastníka. Nejprve musí vlastníka o povolení vstupu požádat, a sdělit mu důvody, proč na jeho pozemek potřebuje vstoupit, resp. jej jinak užít, a v případech uvedených v § 1022 o. z. se s ním domluvit na přiměřené náhradě. Jestliže k dohodě o vstupu a jeho podmínkách nedojde, může se ten, kdo požaduje vstup na sousední pozemek či jeho užití, domáhat rozhodnutí orgánu veřejné moci, a to buď u soudu, nebo stavebního úřadu.“

Pokud vstoupíte na pozemek souseda bez dovolení, a nehrozí bezprostřední nebezpečí nebo nejste ve stavu nouze, zasahujete neoprávněně do držby i do vlastnického práva vlastníka pozemku, a ten se proti tomu může bránit jak držební, tak vlastnickou žalobou.

Jde o život, zdraví či majetek?

Vstoupit smíte

A co ta výjimka? Obecně platí, že můžete vstoupit v podstatě kamkoliv, hrozí-li tam nějaké bezprostřední nebezpečí, které můžete odvrátit, nebo jste-li ve stavu nouze a jinak si poradit nelze a zásah policistů či hasičů by evidentně mohl přijít pozdě. Pokud uvidíte počátek požáru v rodinném domě ve tři ráno a bude to pro vás v tu chvíli bezpečné, smíte, nebo dokonce měli byste, kromě volání hasičů vstoupit na pozemek a bušením na okna zjišťovat, zdali někdo uvnitř nespí a není v nebezpečí. Nebo dokonce požár hasit, pokud je v tu chvíli zvládnutelný. Také když vám na špatně ohrazený pozemek nebo odemčenou brankou vnikne ve vteřině nepozornosti batole a neomylně míří k plnému zahradnímu bazénu, je jasné, že i když takovou situaci zákon přímo nejmenuje, smíte běžet za ním a zabránit jeho utopení. Takový stav nouze se případně posuzuje zpětně, pokud by někdo vznesl nějakou žalobu – v jasně oprávněných případech se to však samozřejmě nestává.

Potíž s kočkami

A co ostatní běžné situace? Pokud vám na pozemek souseda spadne míč, nesmíte si pro něj běžet, ale soused by vám ho měl po požádání hodit zpátky. Pokud však ten míč při pádu zničil právě kvetoucí růže nebo rozbil okno, je vcelku jasné, že musíte škodu nahradit. Chovaná zvířata nesmíte nechat vnikat na sousedův pozemek. Problém je s kočkami, kdy jde o jejich přirozenost, ale žádnou zákonnou „výjimku“ nemají. Pokud vám sousedova kočka systematicky ničí skalku s vzácnou alpskou květenou, po důkladné dokumentaci škody je možné zkusit se bránit žalobou o náhradu

škody. Budete ale muset prokázat, že šlo právě o sousedovu kočku, ne o jinou.

Policie, hasiči, exekutor

No a konečně, i když toto je asi každému jasné: Na váš pozemek může vstoupit řada lidí z titulu výkonu své práce. Jde samozřejmě o policisty a hasiče, i když také samozřejmě musí mít konkrétní zákonem definovaný důvod. Těch je ale celá řada. Pokud zrovna přes váš pozemek prchá vrah, je jasné, že policie mu bude v patách, ať se vám to líbí, nebo ne. Energetikům musíte zajistit přístup k měřicímu zařízení, ale kdyby po vichřici na vašem pozemku zůstal povážlivě nahnutý strom, který by ohrožoval nejen majetek a životy, ale i třeba „jen“ elektrické vedení, a vy jste zrovna nebyli doma, odstranit ho bez vašeho souhlasu mohou nejen hasiči, ale právě i energetici. Také exekutoři mohou vstupovat do obydlí a na pozemky, i když by se samozřejmě měli držet svých pravomocí. Úředníci stavebních úřadů nemusí mít souhlas například při neodkladném odstranění stavby a nezbytných zabezpečovacích pracích souvisejícím s ochranou života, zdraví a bezpečnosti osob.

Zdroj: homeincube.cz

Opravy místních komunikací v roce 2020

REKONSTRUKCE CEST

CHODURY

před

po

MARTYNKI

před

po

HAŽE

před

po

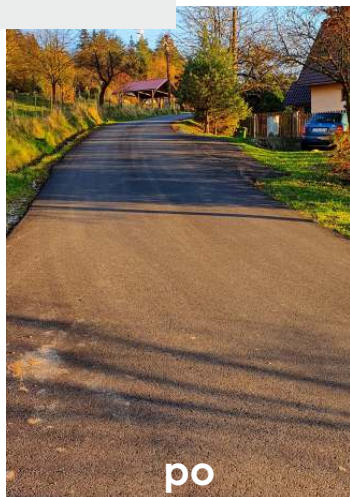
Zvelebujeme místní komunikace podle plánu. V letošním roce se povedlo opravit dalších 6 ulic. Opět se na tyto účely utratilo 2,5 mil Kč.

Do dalších let zbývá naplánovat pokládku koberce v místní části Kempčice, na Grůňi, u Pily. Na opravu čekají dvě uličky v Zaplotí, dvě cesty v Gabryších, v Chodurách a spojka Pod Vilou. K tomu chodník za tratí a máme hotovo. Jak už to tak bývá, požadavků je mnoho a financí málo. Co upřednostnit? Rozhodne zastupitelstvo na začátku příštího roku při projednávání nového akčního plánu.

POD VILOU

před

po

POD SUSZYNKOU

před

po

Masterchef v Hrádku? Ano!

CENTRUM VOLNÉHO ČASU

Jednou z prvních organizovaných akcí v novém sále CVČ bylo kulinářské odpoledne s finalistkou letošního ročníku populární televizní soutěže Masterchef. Sympatická Evi Tomečková k nám zavítala hned dvakrát – v září a říjnu.

Pod jejím vedením připravili účastníci obou kurzů vícechodové degustační menu a vstřebávali zajímavosti z gastronomie, kterými Evi okořenila celý čtyřhodinový program. Troufám si říci, že jsme zažili perfektní uvolněnou show. Soudím tak dle pozitivních reakcí, kterými se to na sociálních sítích jen hemžilo. Vzhledem k zájmu jsme s Evi naplánovali i kurz pečení cukroví. Bohužel nám všechny naše plány zhatila nepříznivá situace. Kuchyně v CVČ sice zeje prázdnotou, ale věřím, že lepší časy se blíží a brzy zde opět bude živo. Nejen v kuchyni.

VG

Pokud pečení cukroví příliš neholdujete, Evi vám jej ráda připraví. Cena za jeden kilogram je 680 Kč a objednávky přijímá do 10. 12. V případě zájmu ji můžete kontaktovat na tel. č. 776 374 034, na webu www.evicenstvo.cz nebo na Facebooku pod jejím jménem.

PRONÁJMY OBEČNÍCH AREÁLŮ

| 🏠 CVČ, Hrádek 115 | 📞 601 383 111 | ✉️ zpravodaj@obechradek.cz |

SÁL 1 (starý) ↓

| 32 míst | menší kuchyň | AV aparatura |
| projektor | klimatizace | 1 wc | fotbálek | ubrusy |

SÁL 2 (nový) ↓

| 36 míst | velká vybavená kuchyň | klimatizace |
| 3 wc | terasa pro 20 osob | ubrusy |

| SÁL 1: 1.000 Kč / den | SÁL 2: 1.500 Kč / den |

- samostatně za 40 Kč / hodina

CVČ

ZAHRADA ZA CVČ ↓

| pergola pro 15 osob |
| párty stan pro 32 osob | vnitřní kuchyňka |
s posezením | sklepní vinárna pro 6 osob |
| multifunkční hřiště | wc | krb | dřevo |
| kotlík | plynový gril | míče |

| 800 Kč / den |

| ukončení akce ve 22:00 |

OÁZA KLIDU

WIATA

DŘEVĚNÝ PŘÍSTŘEŠEK U TJ SOKOL ↓

| cca 130 míst | stánek s kuchyní (bez nádobí) |
| chladnička | vařič | dřez | ohniště |

do 10 osob	300 Kč / den	+ vratná kauce 1.000 Kč
11 - 20 osob	400 Kč / den	
21 - 50 osob	500 Kč / den	

| ukončení ve 21:00 | monitorováno |
| kurty a hřiště nejsou součástí pronájmu |

PŘÍRODNÍ LOKALITA ZA OLZOU ↓

| cca 50 míst | altán s ohništěm | bouda |
| přírodní hřiště | sportovní vybavení | ptačí
pozorovatelná | naučná stezka | kadibudka |

| 100 Kč / den | v ceně |

| zákaz hluku! | není zde |
| nebrat dřevo z lesa |

GIROV

DŘEVĚNÝ PŘÍSTŘEŠEK POD VILOU ↓

| cca 20 míst | bouda | sportovní vybavení |
| přírodní hřiště | ohniště | možnost volejbalu |
| kadibudka |

| zdarma |

| NEPRONAJÍMÁME |

ZAMČISKA

MULTIFUNKČNÍ HŘIŠTĚ

V AREÁLU CVČ ↓

| 24 x 12 m | povrch umělý trávník | branky |
| síť | 2x koš na basketball | míče | hokejky |

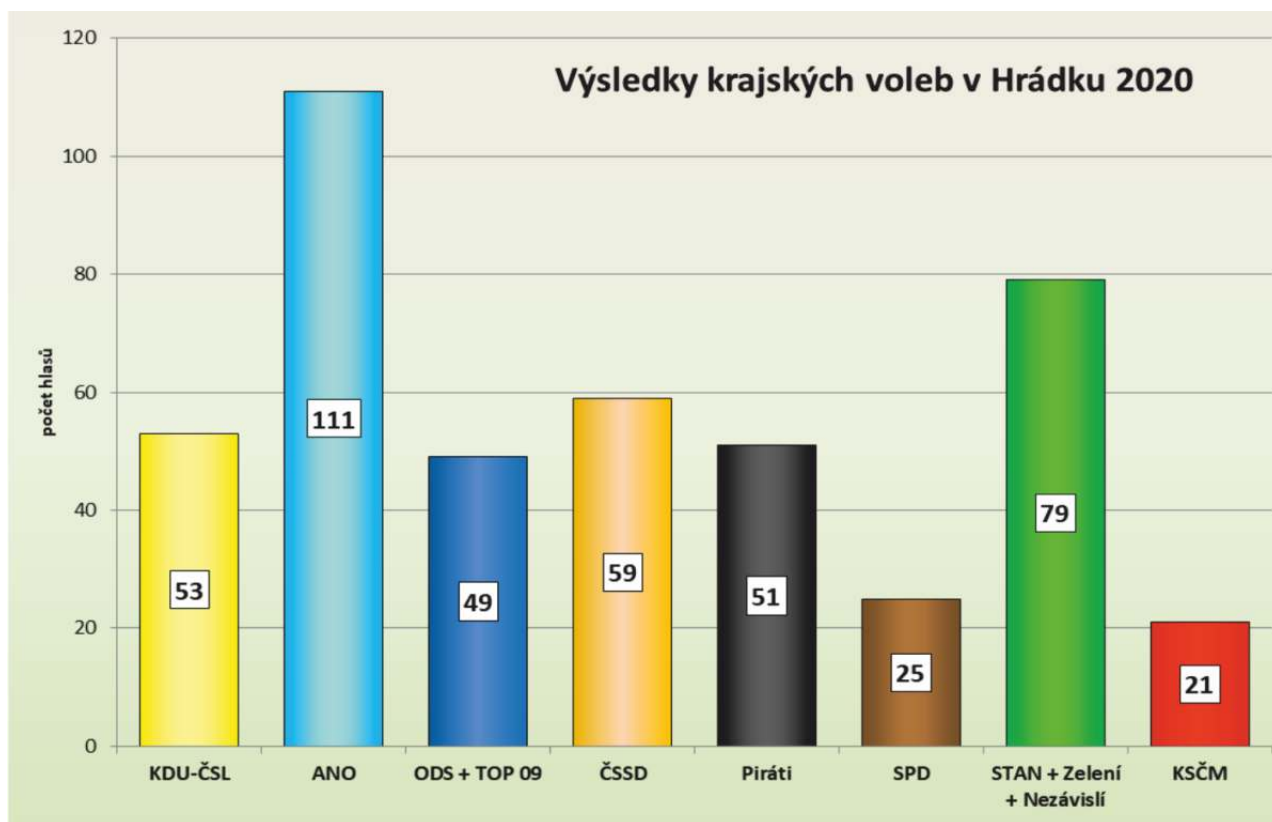
| 100 Kč / hodina |

| Je-li obsazena Oáza, hřiště nelze rezervovat. |
| V době školního vyučování provoz 16 - 21 h. |

Krajské volby 2020 - výsledky Hrádku

VOLBY

Krajské volby se konaly, tak jako obvykle, po čtyřech letech fungování krajské samosprávy. Podle průzkumů veřejného mínění se ve vedení kraje velká změna neočekávala.

V Hrádku se vítězem stalo hnutí ANO, po-

dobně jako ve většině obcí Jablunkovska. Kromě Bukovce, Jablunkova, Košařísek, Bocanovic, Dolní Lomné a Písku, kde zvítězilo KDU-ČSL.

Letošní volby se konaly 2. a 3. října. Proběhly za přísných hygienických opatření. Každý volič si před vstupem do vo-

lební místnosti musel vydesinfikovat ruce. Rouška byla samozřejmostí. Před komisí mohl stát pouze na dvoumetrové vzdálenosti za čarou na podlaze a při prokazování totožnosti na chvíli musel roušku odhrnout. Kompletní výsledky naleznete v tabulce.

RB

Výsledky krajských voleb 2020 v Hrádku	hl	%
ANO	111	23,67
STAN + Zelení + Nezávislí	79	16,84
ČSSD	59	12,58
KDU-ČSL	53	11,30
Piráti	51	10,87
ODS + TOP 09	49	10,45
SPD	25	5,33
KSČM	21	4,48
Starostové	6	1,28
Trikolóra	4	0,85
Volba pro kraj	4	0,85
ANK 2020	2	0,43
Demokratická strana zelených	2	0,43
MS Piráti	1	0,21
Pravý blok	1	0,21
DSSS	1	0,21

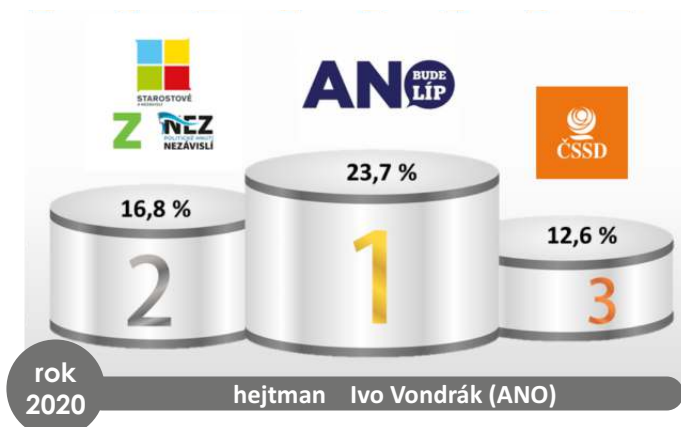
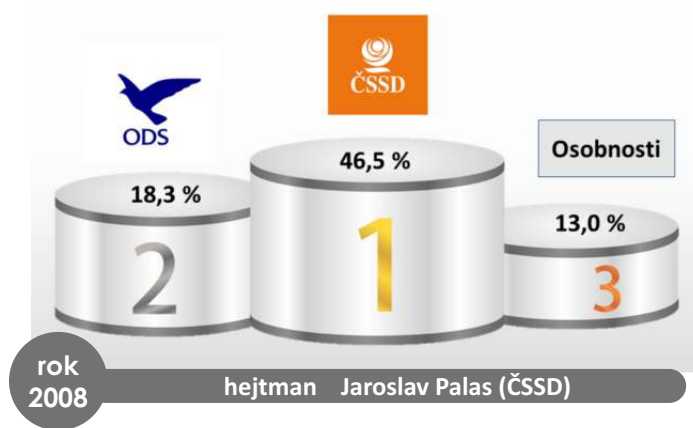
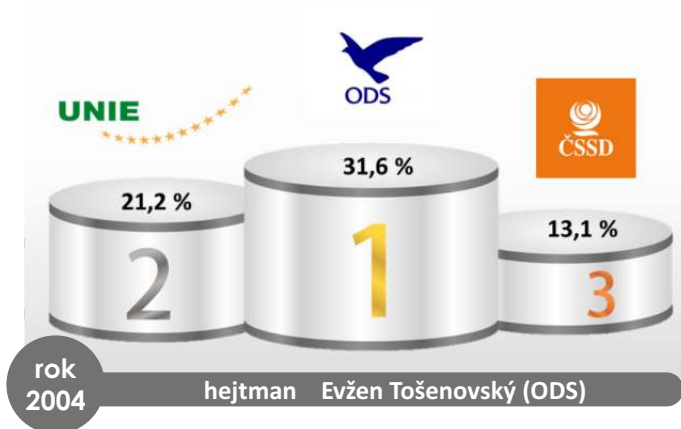
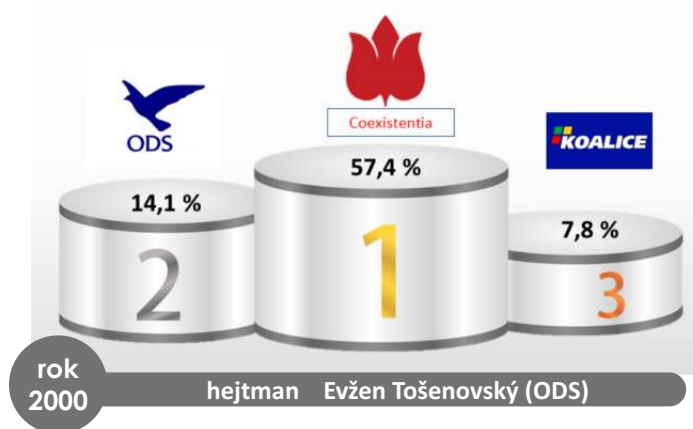
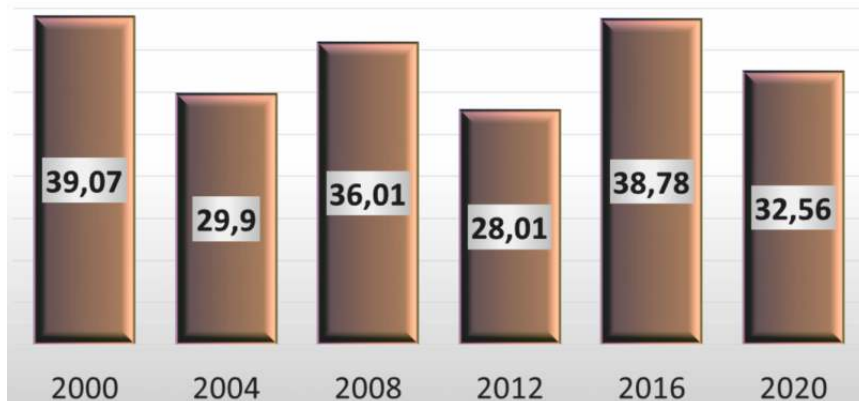
Ohlédnutí do historie krajských voleb

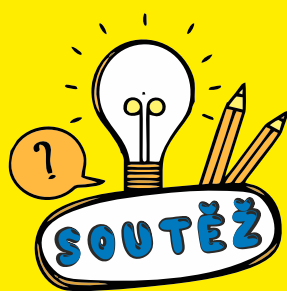
Krajské samosprávy se letos volily již po šesté. Pro připomenutí uveřejňujeme stupně vítězů všech voleb nejúspěšnějších volebních stran. Týká se samozřejmě výsledků za Hrádek.

I když v posledních volbách zvítězilo ANO, dlouhodobě byl Hrádek baštou sociální demokracie. V roce 2012 se dokonce občan Hrádku, sociální demokrat Pavel Kawulok, jako dosud jediný stal krajským zastupitelem.

RB

Volební účast (v %) v krajských volbách
v Hrádku

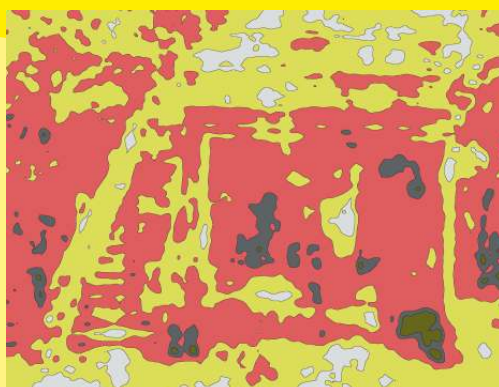
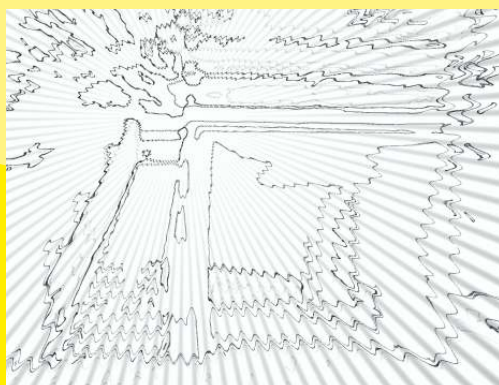
Co je na obrázcích?

Poznáte, čemu jsme zamíchali pixely v tomto čísle?

Své odpovědi můžete zasílat smskou na telefonní číslo: **724 309 930**.

Náhodně vybraný vítěz obdrží balíček propagačních předmětů z obce.

Nápověda: Voní novotou

Nádvoří Centra volného času bude šmrncovní

REKONSTRUKCE

Další etapa rozvoje areálu je v plném proudu. Mezi budovou Centra, stodolou, muzeem a hřištěm vzniká dlážděná plocha s originální plochou hřiště na pétanque a pítkem. Část prostoru bude vyladěna tak, aby se zde mohly konat letní kina a podobné aktivity. Nádvoří bude na jaře ozeleněno a doplněno lavičkami. Dlažba z kamene dovezeného ze slovenského lomu v Terchové je volně kladena do propustné vrstvy šterku, aby mezi kameny mohly vyrůstat mechy či mateřídouška.

Firma T-Dex se snaží mít vše hotovo dřív, než krajinu přikryje sněhová peřina. Snad se jim to podaří.

Během příštího roku bude prostor dále zvelebován. Bude následovat úprava plochy stávajícího sadu včetně instalace hracích prvků pro děti. Spolufinancování je zajištěno z dotačních prostředků Fondu mikroprojektů česko-polské přeshraniční spolupráce.

RB

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Komunitní centrum „Wila“

Na začátku letošního roku Církev bratrská získala finanční dotaci na dokončení půdních prostorů ve Wile v Hrádku. Jedná se o projekt z Evropské unie poskytovaný MAS Jablunkovsko.

Výstavba komunitního centra vyplývá z potřeby návštěvníků CB Hrádek a uživatelů sociálního bydlení, které je od roku 2012 poskytováno také v objektu CB Hrádek. Mezi tyto uživatele patří matky samozivitelky, invalidní a starobní důchodci. Jak členové a návštěvníci církve, tak klienti sociálního bydlení postrádali prostor pro volnočasové a společenské aktivity. Projektem je dokončení a vybavení nevyužitých prostorů v areálu CB Hrádek se záměrem vytvoření komunitního centra. Komunitní centrum Wila bude k dispozici nejen výše zmíněným skupinám, ale samozřejmě také široké veřejnosti, zejména obyvatelům obce Hrádek. Jsme rádi, že Centrum volného času v obci je „Hrádečáky“ plně využíváno a chceme rozšířit i další služby na kopci ve Wili. Věříme, že se s nabídkou programu v CVČ Hrádek budeme vzájemně doplňovat a inspirovat. Děkujeme

vedení obce Hrádek za podporu při realizaci tohoto záměru.

Nabídka služeb a aktivit komunitního centra bude pestrá a různorodá – od společenských a zájmových aktivit, až po vzdělávací kurzy, workshopy a odborné přednášky. Uživatelům KC Wila budou k dispozici počítače v rámci počítačových kurzů. V nabídce činností bude také možnost získání odborného sociálního, psychologického a duchovního poradenství. Je plánována spolupráce s organizací KaPa Třinec pro poskytování rekvalifikačních kurzů. Nabídka programu a aktivit KC Wila budou prezentovány na webových stránkách církve a v Hrádeckých novinách. Prostory KC Wila bude možné také soukromě pronajmout – v případě zájmu pak můžete kontaktovat Martinu Konderlovou na tel. čísle 732 807 913. Aktivity poskytované v komunitním centru podporují strategie MAS Jablunkovsko pro období 2014–2020.

V souvislosti se vznikajícím KC Wila Vás prosíme o spolupráci. Abychom mohli co nejlépe naplánovat konkrétní činnosti, které budou v KC Wila probíhat, předkládáme Vám v tomto čísle Hrádeckých novin anonymní dotazník, prostřednictvím kterého nám sami sdělíte, o jaké aktivity máte v KC Wila největší zájem. Prosíme Vás o jeho vyplnění a odevzdání nejpozději do 15. ledna 2021 do sběrné schránky označené textem „KC Wila“ a logy EU/I-ROP a MMR ČR. Schránka bude umístěna ve vstupu do obchodu HRUŠKA.

Děkujeme za spolupráci a těšíme se na viděnou v KC Wila.

Nový projekt přeshraniční spolupráce:

Zúčastněte se fotosoutěže!

Milí obyvatelé a příznivci Hrádku, i v této nelehké době vyhlížíme lepší zítřky a s naším partnerským městem Skočovem plánujeme v příštím roce spoustu zajímavých akcí, na které vás už teď chceme trochu nalákat.

V rámci připravovaného projektu Aktivní trávení volného času v Hrádku a Skočově, reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_010/0002504 plánujeme obohatit zahradu Centra volného času o lavičky, hřiště na petanque, ruské kuželky a herní prvek pro děti s pískovištěm. Těšit se tak v průběhu roku 2021 můžete na turnaj v pétanque, kuželnách i promítání českého a polského filmu. Také jsme pro vás připravili fotosoutěž. Zasílat nám můžete snímky z různých ročních období v naší obci, z kulturních událostí - můžete vytvořit a poslat například i koláž. Pět nejzdařilejších fotografií použijeme k vytvoření pohlednic propagujících naši obec. Jejich autory navíc odměníme honorářem v hodnotě 500 Kč. Snímky můžete posílat e-mailem na zpravodaj@obechradek.cz do konce května 2021.

Obec Skočov zorganizuje akci k otevření sportovně-rekreačního dvora s ukázkou cvičení typu street workout. Veřejná knihovna ve Skočově, jakožto třetí partner projektu, zorganizuje pro žáky přednášky věnované bezpečnosti při provádění fyzické aktivity: plánovány jsou 2 přednášky o bezpečnosti během horských výletů a během cvičení street workout. Mimo to zorganizuje cyklo výlet na trase Skočov-Prstec-Vislice-Vilémovice s ukončením u přístřešku ve Vilémovicích, který byl vybudován v rámci projektu Hrádek-Skočov. O konkrétních termínech akcí Vás budeme informovat prostřednictvím hrádeckého zpravodaje a webových stránek obce.

Tato aktivita je součástí projektu „Hrádek-Skoczów. Aktivní trávení volného času v Hrádku a Skočově, reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_010/0002504, který je podpořen z prostředků Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński, v rámci operačního programu Interreg V-A 2014-2020 Česká republika – Polsko a spolufinancována Evropským fondem pro regionální rozvoj.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRAZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Přemístěné muzeum čeká na své první návštěvníky

NOVÁ EXPOZICE MUZEA

Za normálních okolností by již v říjnu byla nová expozice muzea otevřena pro návštěvníky. Covid opatření však nemělo sli-
tování ani v tomto případě. Čekáme tedy na příhodnější dobu.

Exponáty, které obci věnovali nejrozumnější dárce, jsou naleštěny, respektive zrestauro-
vány, ošetřeny proti zubu času. Expozice v kamenné maštali charakteristicky voní. Většina předmětů pamatuje počátek 20.
století, některé vznikly ještě ve století 19. Mladí lidé mohou žasnout, jak propastně se život všedního dne změnil. Jak se dříve
žehlilo, pralo nebo vařilo. Ti dříve narození si mohou zavzpomínat na své dětství. Už dvakrát na „blaše“, která byla vyrobena
v současnosti, hrádečtí senioři vyráběli bramborové placky se smetanou a špekem. Myslím, že kdyby si na tuto činnost vy-
robili živnost a prodávali voňavé výrobky „prosto z blachí“ kolemjdoucím občanům, nestíhali by škrábat brambory.

RB

Tato aktivita je součástí projektu „Skoczów-Hrádek. Podporujeme se vzájemně“, reg. č. CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_010/0002007, který je podpo-
řen z prostředků Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński, v rámci operačního programu Interreg V-A 2014-2020
Česká republika – Polsko a spolufinancována Evropským fondem pro regionální rozvoj.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

NOL Shops, s. r. o.

HRÁDECKÝ PODNIKATEL

NOL Shops, s. r. o. je prosperující rodinná firma, která provozuje internetové obchody zaměřené na prodej dřevěných hraček a umělých vánočních stromků. Na trhu působí od roku 2011.

Zakladatel společnosti je Marek Brachaczek. Ten od roku 2011 provozoval internetové obchody Umělé vánoční stromky a Dětské dřevěné hračky. V květnu 2016 se rozhodl obchodní činnost přesunout z fyzické osoby na osobu právnickou a právě tehdy byla založena firma NOL Shops, s. r. o.

Není bez zajímavosti, že název společnosti vznikl z počátečních písmen dětí zakladatele společnosti a to Natálie, Ondřeje a Lukáše - NOL. Jak již název napovídá, cílem je zůstat prosperující rodinnou firmou, bez cizí účasti.

Umělé vánoční stromky

E-shop Umělé vánoční stromky byl založen v roce 2011 a do současné chvíle si drží prvenství v největším počtu kladných hodnocení na portále Heureka mezi e-shopy zabývajícími se prodejem umělých vánočních stromků.

Dětské dřevěné hračky

E-shop Dětské dřevěné hračky vznikl v roce 2012 a zaměřuje se na tradiční hračky, které z pultů velkých hypermarketů po malou mizí.

Pane Brachaczku, co vás vedlo k založení firmy s dřevěnými hračkami a umělými vánočními stromky? Proč právě tento sortiment?

Před téměř deseti lety jsme založili e-shop s umělými vánočními stromky, kdy nás oslovila nabídka vánočních stromků, které se naprosto odlišovaly od těch, co jsme doposud znali a měli doma. Stromky již na první pohled nevypadaly uměle, snadno se složily a byly pěkně husté. Nabídka vánočních stromků byla mnohem širší, než jsme si dokázali představit. O rok později jsme doplnili sortiment s vánočními stromky o e-shop s dřevěnými hračkami.

V čem spatřujete výhody hraček ze dřeva?

Dřevěné hračky jsou mnohem pevnější a příjemnější na dotek než klasické plastové hračky. Hlavní výhodu spatřujeme v tom, že podporují tvořivost a manuální zručnost dětí. Učí je logice při třídění tvarů, barvám i trpělivosti. V naší nabídce jsou velmi oblíbené balanční hry, kdy se zabaví nejen malé děti, ale i my dospělí. Úkolem bývá na balanční desku poskládat kameny v určitém pořadí, aniž by vám spadly. Dřevěné hračky bývají mechanické, ne-

potřebují baterie, pokud se vám hračka nelíbí barevně, můžete si ji přebarvit.

Které hračky z vaší nabídky jsou u zákazníků nejpopulárnější?

Mezi velmi oblíbené hračky patří dovednostní a balanční hry, kuličkové dráhy nebo motorické labyrinty. Určitě v každé domácnosti s dětmi se najdou zatloukačky nebo vkládačky. Nesmíme zapomenout ani na obrázkové kostky, které patří k dětem již od nepaměti.

Sortiment máme doplněný i o výtvarné a kreativní sady, se kterými děti ušijí svou první panenku, vyšijí obrázek na stěnu nebo si navléknou své vlastní šperky.

Jaké typy vánočních stromků jsou v současnosti v módě?

V posledních dvou letech došlo k posunu ve výrobě i prodeji vánočních stromků od těch s klasickým jehličím k těm, jejichž větve tvoří umělé 3D jehličí vyrobené výhradně z PE. Stromček neobsahuje žádné PVC jehličky. Stromky vypadají ještě více přirozeně. Vybrat si můžete mezi jedlím a smrkem ve dvou barvách. V nabídce máme i stromek se zasněženými větvíčkami. Záleží na zákazníkovi a jeho vlastním vkusu.

VG

NOL shops, s.r.o.

 Konská 197, 739 61 Třinec

+420 725 155 166

 info@nolshops.cz

www.nolshops.cz

HRÁDECKÁ PŘÍJMENÍ

8. díl

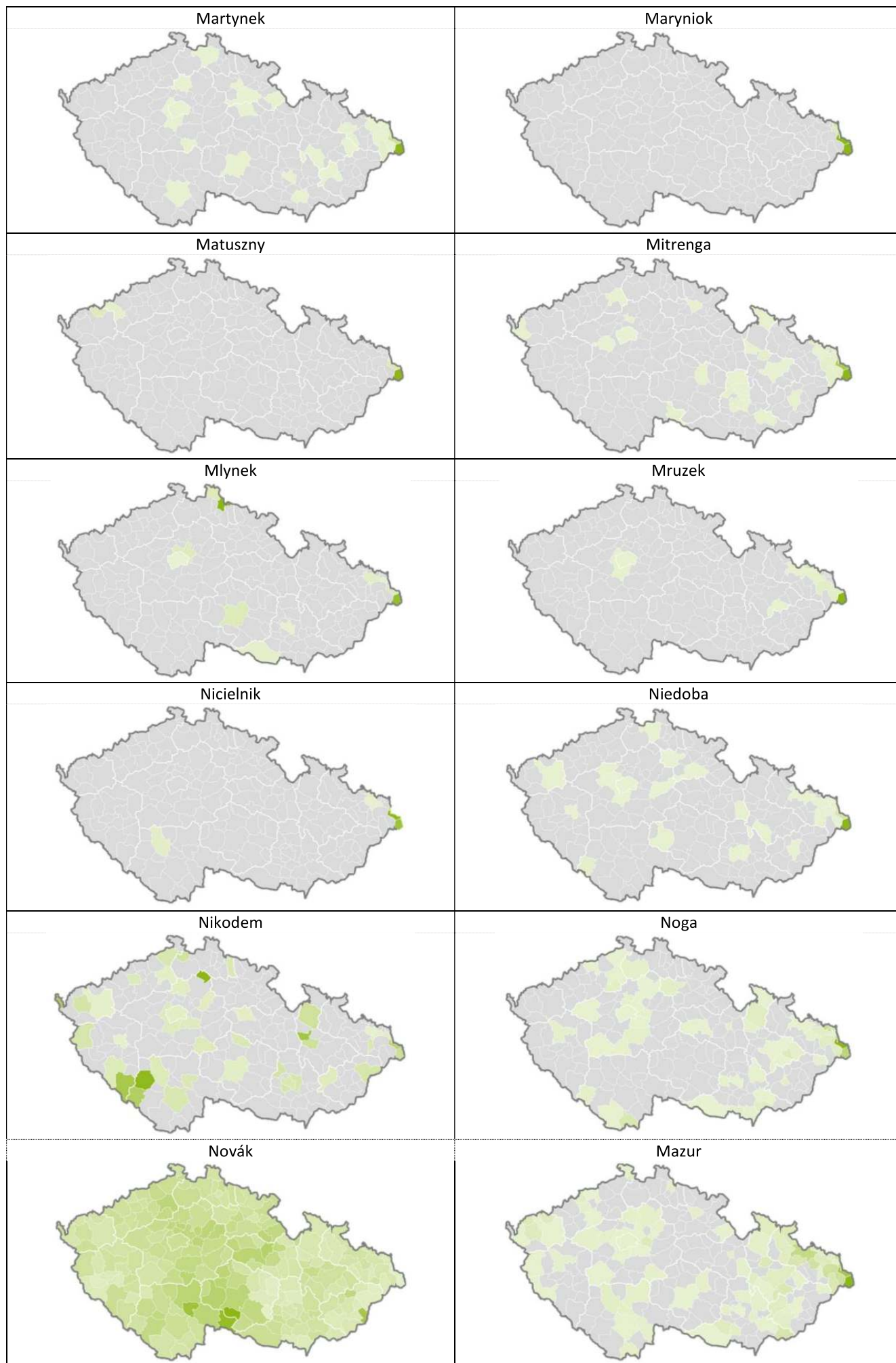
PŮVOD A HISTORIE

Seriál o hrádeckých příjmeních se pomalu chýlí ke konci. I další várka příjmení dokazuje těšínský původ. Sloupec 1. zmínka v tabulce znázorňuje rok prvního písemného zápisu příjmení na Těšínsku a příslušnou obec. Pro přehlednost dodávám informaci, kolik nositelů příjmení žije v současnosti v České republice a kolik z nich má trvalé bydliště v Hrádku. Příjmení v tabulce jsou podbarvena oranžově (ta, která obsahují mapku, jsou vybarvena sytěji), pokud jsou místního původu. Tam, kde se nepodařilo vypátrat o příjmení bližší informace, jsou příslušné buňky prázdné.

Literatura:

Milerski, W.: Nazwiska Cieszyńskie, Warszawa 1996
 Lipowski, J.: Ewolucja nazwisk w południowej części Śląska Cieszyńskiego w czasach austriackich, Wrocław 2008
 Moldanová, D.: Naše příjmení, Praha 2015
 Zdroj mapek: www.prijmeni.cz

Hrádecká příjmení	četnost		1. zmínka			původ příjmení, význam slova
	Hrádek	ČR	Těšínsko		původní tvar slova	
Martynek	24	879	1577	Bystřice	Martinek	od vlastního jména Martin. Martinus, neboli Mars = římský bůh války
Maryniok	8	50	1856	Louky	Mariniok	od slova Maryna, hovorově Marie
Maštalíř	1	847				správce konírny (maštale), čeledín od koní
Matuszny	5	71	1781	Písek	Matuschny	z osobního jména Matouš. Z hebr. Mattithjáh = dar boží
Mazur	4	982	1571	Fryštát	Masur	člověk pocházející z historicko-etnografického kraje Mazur v Polsku
Medek	3	2322				od slova med, zřejmě výrobce medu
Micza	4	50	1664	Návsí	Miczka	z osobního jména Mikuláš nebo Michal
Michna	1	1537	1445	Těšín	Michna	z osobního jména Mikuláš nebo Michal
Mitrenga	12	566	1671	Lomná	Mitręga	mnoho významů: např. nekvalitní práce, lenivý člověk, bída nebo nedostatek, ztráta času nebo peněz
Mlčoch	4	2176				od slova mlčet, nemluva, málomluvný člověk
Mlynek	9	76	1722	Bystřice	Mlynek	více významů: malý mlýn, mlynář nebo jeho pomocník, zařízení na čištění obilí
Moravec	1	18920				člověk z Moravy, přistěhovalec z Moravy
Morcinek	4	367	1691	Stanislavice	Mortinek	z osobního jména Martin, podobně jako Martynek
Motyka	2	751	1644	Oldřichovice	Motyka	ze slova motyka, kopaczka, náradí na kopání brambor
Mravec	1	265				ze slova mravenec
Mrázek	2	7078				přeneseně člověk šedivý jakoby jinovatkou posypaný
Mrózek	2	537	1571	Dětmárovice	Mrosegkh	od nářečního mróz = mráz. Černému koni s prošedivělou srstí dávali jméno mrózek
Mruzek	6	75	1577	Mistřovice	Mruzek	varianta příjmení Mrózek – stejný význam. Viz výše.
Mucha	2	3572	1571	Těšín	Mucha	od slova moucha. Neboli lehký nebo slabý „jak moucha“
Neupauer	3	75				z němčiny – novosedlík. Neu = nový, Bauer = sedlák
Nicielnik	9	54				význam slova nezjištěn. Snad od něm. Nitsch = Nicolaus
Niedoba	8	458	1621	Milíkov	Niedoba	z dávného niedoba = nezálost, též z niedola = neštěstí.
Nikodem	6	316	1682	Hradiště	Nickodým	z osobního jména řec. původu – Nicodemos. Niké = vítězství, demos = lid
Noga	6	667	1621	Oldřichovice	Noga	od slova noha. Často přezdívka invalidy bez nohy.
Novák	8	68683				nejčastější české příjmení. Nový soused. Také švec šijící jen novou obuv
Nowak	2	765	1425	Těšín	Nowak	přistěhovalec, novosedlý. Též nezkušený čl. – nováček.
Nytra	4	661	1891	Šenov	Nytra	od místního jména Nitra (Slovensko). Také od nitra – salnytr, ledek, což je sloučenina dusičnan draselný
Nožka	2	278	1724	Stanislavice	Nosska	v těšínském nářečí zdrobnělina slova noga
Orawski	2	27				z názvu slovenského kraje. Přistěhovalec z Oravy.

V Girově žije nahý plž, největší druh na světě

PŘÍRODA HRÁDKU

O nahých, (tzn. bez ulity) suchozemských plžích, ať už se jedná o slimáky nebo plzáky, mají lidé obecné povědomí. Vědí, že slimák je slizký, leze velmi pomalu a páchá na zahradách škody. Pomalý člověk bývá označován nálepkou, že chodí jak slimák.

V naší přírodě se kromě slimáků vyskytují tvorové velmi podobní, plzáci. Jeden z nich, přemnožený invazivní druh, plzák španělský, dělá v posledních letech zejména v zahradách totální neplechu. Nejúčinnější prostředkem proti tomuto škůdci jsou kachny zvané indický běžec. Měli jsme 3 tyto kachny doma. Naše výpěstky výborně chránily. Druhý, výrazně oranžově zbarvený, celkem hojný plzák má druhové jméno lesní. Tento druh je u nás původní, na rozdíl od plzáka španělského. Plzáci se od slimáků poznají podle dýchacího otvoru. Plzáci ho mají v zadní části štítu, slimáci v přední části.

Obraťme naši pozornost na největšího slimáka na světě. Žije u nás v Hrádku. Jednoho takového 20 centimetrového pašáka jsem letos objevil v lužním lese Girově. Jmenuje se slimák popelavý. Zdálo by se, že jeho příbuzný slimák největší, je podle jména ještě větším gigantom, ale není tomu tak. Obecně se oba druhy těší úctyhodné délky 15–20 cm. Ve vzácných případech však slimák popelavý doroste i do 30 cm.

Slimák popelavý, i když je také často strakatý, má jednobarevný štít, na rozdíl od slimáka největšího, který je celý posetý skvrnami. Slimák popelavý nevyhledává blízkost člověka, má rád vlhké lesní prostředí. Slimák největší to zas má naopak. Líbí se mu především v zahradách.

>>

Plžík žlutý

Modranka karpatská

Plzák lesní

V Hrádku se vyskytuje několik dalších druhů slimáků. Tři z nich s jiným rodovým jménem. První je 5 centimetrový, poměrně hojný plžík žlutý, který obývá nejružnější typy lesů. Živí se houby a lišejníky. Poznáme ho podle žlutého slizu, který vylučuje.

Nedávno mě mladý hrádecký hoch Adam Byrtus upozornil, že viděl v Hrádku modrého slimáka. Ano, jednalo se o zajímavého plže z čeledi slimákovitých, modranku karpatskou. Jak už název napovídá, nádherně modrá modranka žije pouze v Beskydech a Jeseníkách. Tedy i v Hrádku. Přesněji řečeno, na vlhkých místech v jeho horské části. U slimáků nerozlišujeme samečka a samičku. Jsou to takzvaní hermafrodité. Česky řečeno obojetníci. Slimák se však nedokáže pářit sám se sebou, ale potřebuje k tomu dalšího jedince.

RB

Plzák španělský

Slimák největší
Foto | Wikipedie

Igor Mitrenga

HRÁDECKÁ OSOBNOST

Z graffiti, kterému se původně věnoval, postupně přešel k inkoustu a lidské kůži. Dnes je jméno Igor Mitrenga v umělecké branži fenoménem, na jehož služby si počkáte klidně i několik let.

Plní stránky prestižních magazínů, na mezinárodních soutěžích sbírá jedno ocenění za druhým a svou tvorbou uchvátil svět.

Jak se vede hrádeckému rodákovi a jednomu z nejlepších tatérů současnosti?

Od kdy se tetování věnuješ a co tě k němu přivedlo?

Tetování se věnuji sedmým rokem. Ta story je delší, ale v kostce by se dalo říct, že mě to k tetování přivedlo samo. Sled událostí v mém životě, tak nějak přirozeně navazoval. Vše se točilo kolem kreativní činnosti, ať už výtvarka ve škole místo fotbalu (smích) nebo později graffiti. Když jsem se nedostal na uměleckou střední, tak jsem nad tím tak nějak zlomil hůl a řekl si, že se i přesto umělecké činnosti budu nadále věnovat a to jsem taky udělal. Zaměřil jsem se především na graffiti a začal se věnovat písmu jako takovému, na to postupně navazovaly složitější věci, jako např. kresby různých zátiší a později portrétů, atd. Když se mi naskytla možnost poprvé vzít do ruky tetovací stroj, ten proces vpravování barvy po kůži mě natolik fascinoval, že bylo ihned jasné, že od té chvíle výkresy, plátno a stěnu nahrazuje kůže.

Jak bys charakterizoval svou práci? Jedná se o nějaký konkrétní styl nebo je vše výsledkem tvé fantazie?

No, dá se říct, že obojí. Můj styl tvoří moje fantazie, že jo. Stylu, který tetuju, říkám

graffiti realismus. Jedná se kombinaci graffiti s realistickými základy. Kusy graffiti, které maluju na stěnu, pak přenáším na kůži v kombinaci s různými reálnými fotkami obličejů, věcí apod. Tím vzniká originální výsledek s přidanou hodnotou. Většina tatérů funguje na tom, že si stáhnou motiv na internetu a ten se pokoušejí vytetovat. Nevýhodou toho je, že tohle může udělat každý a tetování se pak často opakuje. Pokud chceš mít svůj vlastní styl, je to dlouhá cesta. Mě to třeba trvalo skoro pět let, než jsem ty věci dokázal takhle kombinovat. Postupně to šlo víc a víc vidět a

v tuhle chvíli lidi už často poznají moji práci a to i různě po světě - což je super.

Přichází lidé s požadavky na vytetování něčeho úplně jiného, co je mimo tvůj záběr? Jak na ně reaguješ?

Jasně. To se asi bude stávat pořád. Lidi mi často píšou o kérku, která je absolutně mimo můj styl. Tak nějak jsem si na to za tu dobu už zvyknul a převážně na ty zprávy nereaguju. Už tak je dost těžké reagovat na všechny zprávy, co mi chodí.

Mohl bys přiblížit, jak probíhá celý proces od objednání klienta k hotovému dílu?

Na mém webu www.imtattoo.eu v kolonce booking můžeš vidět, jestli se objednat dá nebo je booking zrovna zavřený. Pokud zavřený není, je to vlastně velmi jednoduché. Můj web ti nabídne formulář, který vyplníš a odešleš na můj email. Pokud mě tvůj nápad zaujme a myslím si o něm, že z toho bude dobré tetování, domluvíme si s tebou osobní konzultaci. Na osobní schůzce u mě ve studiu probereme veškeré detaily ohledně designu, velikosti, umístění apod. Pokud oboustranně vše sedne jak má, rovnou se nastaví datum realizace.

„Můj styl tvoří
moje fantazie.“

Proč se tetování větších ploch dělí na několik etap? Je to kvůli bolesti?

Zajímavá otázka... Dům vlastně taky nepostavíš za jeden den, že jo? Stejně tak to je i s tetováním. Čím větší a kvalitnější tetování, tím více času zabere. Těch faktorů, které délku ovlivňují, je několik. Jsou místa, na kterých se tetuje dobře, a jsou místa, na nichž je to pravdu těžké. Složitost designu a samozřejmě bolest taky hrají roli. Dneska už dokážeme v podstatě přenést fotku na kůži a tím pádem čím více detailů, tím více času to zabírá. Potetovat např. celá záda v mém stylu může zabrat i 10 sezení (po 8 hodinách).

Co je na tvé práci nejnáročnější?

Nejnáročnější je asi ta komunikace s klienty. Probrat se všemi mailly, zprávami, atd. zabírá hodně času, který bych radši investoval jinač, ale i to je součástí toho všeho, takže to není, že bych si stěžoval, ale s klidem můžu říct, že to je ta nejnáročnější a nejmíň zábavná část. A pokud otázka byla mířená na proces tetování, tak je určitě náročné se vydržet x hodin v kuse soustředit. Na druhou stranu, když člověk vidí, jak tetování vzniká a jak přibývá, tak je to takovej hnací motor a nemyslí na to.

Jaký motiv nejraději na lidské kůži ztvárňuješ?

To asi nejde takhle konkrétně říct. Vždycky mě něco překvapí nebo vymyslím něco, co mě pak baví tetovat. Ono to asi ani jinak nejde, pokud se s motivem nedokážu ztotožnit, radši akci zruším a netetuju. Přece jenom je to na celý život, a pokud to necítím, tak do toho nedokážu dát 100 % - což je špatně.

Jak se ti žije za velkou louží? Je něco, co tě na pobytu v USA překvapilo?

Amerika je super. Vždycky se tam těším. Navštěvu pravidelně hlavně New York, kde mám skvělé zázemí ze strany mých sponzorů. New York má strašně velkou energii, vždycky mě to

hodně nabije inspirací a motivací k tomu to tahat ještě dál. Taky je fajn občas změnit prostředí a lidi, tím se člověk vytrhne z nějakých zajetých kolejí a zase přemýšlí jinak. New York, i tím, že v něm vlastně vzniklo graffiti, byl pro mě magickým místem, kam jsem se chtěl vždycky podívat. Díky tomu, že jsem začal tetovat a postupem času mě začalo sponzorovat několik velkých značek z USA, se můj sen stával méně a méně nereálný. Pak jsem prostě odjel, vybudoval si tam nějaké kontakty a dneska už to ani není o žádném byznysu. Stali se z nás fakt dobří kamarádi a o to radši se tam vracím.

Účastnil ses několika soutěží. Které to byly a jak sis na nich vedl?

Těch soutěží bylo hodně. Pravidelně v průběhu roku jezdím na 5-10 mezinárodních soutěží. Vybírám si většinou ty největší, na kterých je celosvětová konkurence a člověk se tam může potkat osobně třeba s těmi, které obdivuje. K těm největším patří rozhodně New York Empire State Tattoo Expo, kde se mi povedlo získat tři první místa, jedno druhé a best of show, best of day první místo na konvenci v Las Vegas. Ta je výjimečná v tom, že se jí účastní pouze pro - teamy světových značek spojených s tetovacím průmyslem. Soutěž v německém Zwickau, na kterou se sjíždí opravdu ta největší jména z tetovacího světa nebo třeba polský Kraków... I z těch mám několik výher.

Jaké máš plány do budoucna?

Nedávno jsem otevřel v Praze nové studio pod názvem YART Tattoo Space, kde mám pod sebou několik tatérů. Tomu teď věnuju svůj veškerý čas, který mi, kromě tetování samozřejmě, zbývá. Plánuju do budoucna je vytvořit team opravdu kvalitních umělců s výjimečným stylem a přístupem k tetování.

ZÁŘÍ - ŘÍJEN ve školce

MATEŘSKÁ ŠKOLKA

K velké radosti nás všech se 1. září mateřská škola otevřela. Pro všechny děti, které už do školky docházely, ale také naše nové kamarády. Nástup do školky je velkou změnou nejen

pro děti, ale i pro celou rodinu. Z prvního dne ve školce nejsou nervózní jen děti, které čeká něco nového, ale také maminky, protože ty nechtějí na nic zapomenout a zároveň je jejich úkolem dítě připravit

tak, aby neplakalo hned, co se maminka schová za dveře.

Jak se jim to povedlo? Posuďte sami z fotografií.

Drakiáda

Smutní jsme byli z neuskutečnění „Drakiády“, kterou nám překazilo nepříznivé počasí, proto jsme si ji aspoň částečně vynahradili pouštěním draků ve školce a věříme, že se nám příští rok určitě vydaří.

Výlet do Jablunkova

Tohoto výletu se zúčastnily nejstarší děti, které zkoumaly rozdíly života na vesnici a ve městě.

Bramboriáda

Také „Bramboriáda“ se nám vydařila. Chutnali jsme např. pečené chipsy, brambory na loupáčku. Líbily se i soutěživé hry, kde byly v hlavní roli opět brambory.

Halloween

X Slavnost všech svatých

Děti se seznámily s významem těchto dvou svátků, poslechny si příběhy, naučily se báseň, píseň, tvořily, dlabaly dýně, navštívily hřbitov...

Jablíčkojába

Některé děti si připomněly, některé se seznámily s důležitostí ovoce a zeleniny pro naše zdraví. Uskutečnila se „Jablíčkojába“- sušila se jablka, pekly se muffiny, koláčky, zpívaly se písně o jablíčku, malovalo se, hrály se hry....

Bazárek

Po roce bazárků s dětským oblečením, ten se nám letos obzvláště vydařil.

Maminkám se podařilo naplnit skoro dvě místnosti CVČ. Nakupující si měli možnost vybrat kromě oblečení na zimu také sportovní věci, kočárky, sedačky do auta, hračky. Nabídka byla pestrá.

Děkujeme všem, kteří neváhali se svou nabídkou věcí, které ještě mohou posloužit jiným, ale i nákupem podpořili tuto žádoucí akci.

Poděkování

Poděkování, a to velké, patří **paní Evě Czudkové** za finanční dar pro naši mateřskou školu a přejeme jí hodně ve zdraví prožitých krásných dnů. Finanční dar jsme použili na vybavení šaten a pořízení interaktivní tabule.

Nemalé poděkování také patří **paní Julii Kantorové**, která nám pro děti zdarma ušila do nových šaten tašky na oblečení, také zástěrky a prostírání. Přejeme jí hodně elánu, nápadů a hlavně zdraví do dalších let.

A do třetice děkujeme kreativním maminkám **paní Radce Gavendové** a **paní Žanetě Brachaczkové**, které na zahradě pro děti vytvořily neobyčejnou interaktivní tabuli a tím jim udělaly velkou radost.

Vážíme si takových lidí, kteří nemají problém darovat, udělat něco pro druhé a jako odměna jim postačí obyčejný úsměv a radost dětí i naše. Děkujeme za ně.

S úctou děti a kolektiv mateřské školy

Návštěva DDM Jablunkov

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

V úterý 29. 9. jsme navštívili DDM Jablunkov. Žáci 5. ročníku si mohli vyzkoušet, jak se pracuje s pilkou, šroubovákem či aku vrtačkou. Všichni si vyrobili krásné loďky a pan ředitel Mgr. Pospíšil spolu se svým kolegou panem Hrankayem nás provedli novou a krásně vybavenou dílnou a nechali nás si vyzkoušet práci se dřevem.

Musím přiznat, že i děvčata si vedla skvěle a všem se to moc povedlo.

Mgr. Martina Křoková

Do kina trošku jinak

Koncem září se žáci 1. a 2. třídy vydali na projektový den do třineckého kina Kosmos.

Děti se rozdělily do tří skupinek a postupně se podívaly do všech prostor kina, i tam, kde je běžně vstup pro veřejnost zakázán. Na každém „stanovišti“ dětem zaměstnanci kina připravili zajímavý program. V promítací kabině si vyzkoušely

práci „promítače“, poskládaly pohádkové puzzle a hravě zvládly i testík v poznávání filmů a pohádek podle hlavních postav. V hlavním promítacím sále děti objevovaly všechny únikové východy, měly možnost si samy roztáhnout oponu a dověděly se spoustu zajímavostí o promítacím plátně, o různých akcích, které v kině probíhají, zjistily také, jakým způsobem si

mohou koupit vstupenku do kina apod. Zhlédly také prezentaci o historii kina a vzniku loga kina Kosmos.

Největší úspěch u dětí ale měl otevřený bufet. Vybaveni popcornem, chipsy a kofolou jsme se pak všichni usadili v sále a podívali se na animovaný film Dobrodružství malé pandy.

Mgr. Jana Grygová

Září ve školní družině

Počasí v měsíci září nám přeje, a tak...

...sportujeme, závodíme, skáčíme přes lano, soutěžíme, pořádáme bublifukovou party. Jednoduše řečeno, užíváme si pěkného počasí.

Werkový všudybyl

... i ten se dá hrát venku za hezkého počasí

Letíme

Děti z 1. oddělení ŠD pod vedením paní vychovatelky Kateřiny Ježoviczové skládaly papírové vlačovky a následně soutěžily, kdo dál doletí.

Kroužek deskové hry

Pod vedením paní vychovatelky Kateřiny Turkové započal 6. 10. 2020 tento kroužek. Děti si ho užily a naučily se hrát fair play.

Vyhlášení celodružinové soutěže

Vyhlásili jsme a předali lentilkové dobrůtky dětem, které v tomto měsíci získaly nejvíce bodů za ochotu, píli, dobré chování, sportovní výkony, atd. Gratulujeme!

Naše družinové plány nám opět překazila pandemie koronaviru, ovšem my zůstáváme v naději, že se v blízké době opět shledáme. Všechny tři vychovatelky Katky se moc těší na děti.

Polska szkoła ma nową panią dyrektor

SZKOŁA

Czy dla Pani to duża zmiana?

Na pewno duża i nieoczekiwana. Gdyby ktoś mi rok temu powiedział, że będę pełniła tę funkcję, wywołałoby to u mnie uśmiech. Na pewno jest więcej administracji, są też zmiany związane z koronawirusem. Początek był bardzo trudny, ponieważ przerabiano kuchnię w przedszkolu, a ja ten projekt przejmowałam i finalizowałam. Kuchenka jest gotowa, można już tam teraz dzieciom podgrzewać obiady, gotować herbatę, przygotować drugie śniadanie, jest też nowa szafa...

Czy Pani zawsze chciała zostać nauczycielką? Czy ktoś w rodzinie był nauczycielem?

Od zawsze chciałam być nauczycielką. Miałam to już w krwi, ponieważ moja mama była nauczycielką. Również zaczynała tutaj, w świetlicy w Gródku, potem w Bystrzycy, a w Koszarzyskach była już nauczycielką pierwszego stopnia. Mnie też zawsze bardziej ciągnęło do młodszych dzieci, więc dlatego pierwszy stopień. Babcia była przedszkolanką, a gdybym wróciła jeszcze dalej do historii, to dziadek mojego taty był dyrektorem szkoły w Karwinie. Więc jakieś geny na pewno są.

Jakie zmiany zaszły w szkolnictwie od czasu, kiedy Pani zaczęła uczyć?

Na pewno zaplecze techniczne. Kiedyś był tu tylko jeden komputer, miała go ówczesna pani dyrektor. Wcześniej pracowaliśmy bez tablicy interaktywnej, bez komputerów, a teraz sobie nie wyobrażam pracy bez komputera na lekcji i oczywiście używam go też do

Od początku sierpnia Słoneczna szkoła ma nową panią dyrektor Katarzynę Safak. W szkole wszyscy znają ją jako Panią Kasię, ponieważ w Gródku uczy już od 1999 roku, czyli od ukończenia swoich studiów na Uniwersytecie Śląskim.

przygotowania do zajęć.

Zmieniły się również dzieci, są teraz odważniejsze. Nie wstydzą się, powiedzą wszystko, co sobie myślą. Czasami może to przynieść nawet jakieś korzyści, kiedy dziecko potrafi powiedzieć, z czym ma problem, ale dosyć często dzieci przekraczają granice, mają różne odzywki do nauczycieli... Rodzice są bardziej wymagającymi wobec nauczycieli, można powiedzieć, że bardziej krytyczni, lubią się mieszać w sprawy szkoły. Kiedyś to, o czym zdecydował dyrektor czy dyrektorka, nie było nijak przez rodziców komentowane, teraz są komentarze ze wszystkich stron i nie można zawsze wszystkim dogodzić.

Jak ocenia Pani nowe metody nauczania - mam na myśli naukę czytania Sfumato i matematyczną metodę profesora Hejnego?

Zawsze byliśmy szkołą, która lubiła nowe metody nauczania. Na razie jesteśmy zadowoleni. Profesor Hejney zdawał sobie sprawę, że nie wszystkie dzieci zostaną matematykami, ale chciał, żeby każde dziecko potrafiło używać matematyki w życiu codziennym. Jednak z zaistniałą sytuacją zdalnego nauczania nie wiem, czy ta metoda jest idealna dla rodziców, ponieważ rodzice nie są fachowcami w tej dziedzinie. Uczyć Hejnego zdalnie jest dosyć trudno, ponieważ potrzeba dużo pomocy naukowych, których dzieci nie mają w domu. Czyli metoda klasyczna w tej sytuacji jest chyba lepsza.

Metoda Sfumato jest też bardzo fajna, ale tak samo - na odległość jest trudna.

My tutaj przeprowadzamy rozmowę w pustej szkole, ponieważ znów wprowadzono stan wyjątkowy. Czy po tej pierwszej kwarantannie jest szkoła lepiej przygotowana do zaistniałej sytuacji?

Wiosenna kwarantanna była dla nas

takim egzaminem, kiedy właściwie improwizowaliśmy. Teraz pod koniec roku szkolnego nasze grono pedagogiczne absolwowało kursa google i możemy rozpocząć nauczanie online w google classroom. Muszę jednak powiedzieć, że aczkolwiek to jest wszystko fajne, to bardziej pasuje do wyższego stopnia. Dzieci na niższym stopniu bez rodziców jednak nie dają rady. W pierwszej, drugiej, trzeciej klasie dzieci jeszcze nie pracują na komputerze, z piątkami jest już lepiej. Zobaczmy, jak nam pójdzie.

Czy widać jakieś braki w nauce po tych pierwszych długich „wakacjach”?

Braki były widoczne w zależności od rodzin. W niektórych odrabiano konsekwentnie wszystkie zadania, w niektórych tylko minimalnie, żeby mieć spokój. Więc były różnice między dziećmi. Oczywiście nie przerobiono całego materiału, teraz do niektórych rzeczy wracamy, z kolei niektóre elementy musimy pominąć i iść dalej. W szkole jeszcze były zmiany personalne, więc w naszym wypadku bardzo ważne jest przekazanie, czego który nauczyciel nauczył w zeszłym roku. Mamy taką tabelkę, gdzie wpisujemy, co zdążyliśmy zrobić, czego nie zdążyliśmy zrobić i do tego będzie mieć wgląd również Czeska Inspekcja.

Czy będą jakieś zmiany dotyczące wymagań co do objętości nauczanego materiału?

Są już pewne sygnały ze strony Ministra Szkolnictwa, że materiał nauczania będzie okrojony nawet o 50 procent i będzie się uczyło naprawdę tylko najważniejszego. Na razie czekamy, kiedy to wejdzie w życie, ponieważ na dzień dzisiejszy jest za dużo materiału i za mało czasu.

Czy zmieniła się jakoś znacząco liczba dzieci w polskiej szkole przez ostatnich 20 lat, od kiedy Pani tutaj uczy?

Kiedy zaczynałam, to było około 40 uczniów, teraz jest 34, więc nie jest to jakiś wielki skok liczbowy. Teraz tendencja jest raczej wzrostowa.

Co chciałaby Pani zmienić, co nowego wprowadzić, są jakieś plany na przyszłość?

Chciałabym na pewno kontynuować nowe metody, o których wcześniej rozmawialiśmy i chciałabym, żeby wszystkie nauczycielki absolwowały szkolenia.

Mamy w planie kontynuować nasze dni projektowe. Wymyślamy temat i cały dzień temu poświęcamy. Na przykład wczoraj miał nas odwiedzić pan pszczelarz, ale z powodu epidemii nie mógł przyjść. Chcielibyśmy też pojechać do piekarni i dowiedzieć się wszystkiego o chlebie.

W ramach projektów Unii Europejskiej 3

nauczyciele z grona pedagogicznego mają wyjechać do szkoły do Szwecji, żeby zobaczyć jak działa system szkolnictwa w krajach bardziej rozwiniętych a Szwecja to dla nas taki wzór, ponieważ tam szkolnictwo jest na wysokim poziomie.

W koncepcji, którą miałam zrobioną do konkursu dyrektorskiego, mówiłam też o tym, że chciałabym zapraszać rodziców, którzy mają coś ciekawego do powiedzenia, na różne pogadanki. Mamy ciekawych rodziców i mają oni ciekawe zawody. Już mieliśmy tutaj panią Michalik, dentystkę, która dzieciom opowiadała o zębach. Rodzice mogą także nauczyć dzieci praktycznych umiejętności, dużo dzieci ma z tym problem. Dla chłopców na przykład jakieś majsterkowanie, a dla dziewczyn szycie.

Moim wielkim planem było też zrobić hymn naszej szkoły, żeby każdą naszą uroczystość móc rozpocząć właśnie takim hymnem.

Jest też plan, żeby strych przerobić na klasę...

Tak, mamy już zrobiony plan, jak by to ewentualnie mogło wyglądać. Chcielibyśmy tam mieć jedną wielką salę, w której można by było uczyć, a po południu byłaby tam świetlica, ponieważ nasza świetlica jest naprawdę mała. Plany są, chęci są, ale wszystko zależy od pieniędzy. To jednak duża inwestycja.

Czy jeszcze chciałaby Pani coś dodać?

Chciałabym wszystkim Paniom podziękować za to, że mnie wspierają w nowej funkcji. Myślę, że jesteśmy dobrze zgranym gronem pedagogicznym, wzajemnie sobie pomagamy, wszyscy są aktywni i chętni do współpracy.

Mgr. Ewa Ryłko

Pierwszacy poznają literki

SZKOŁA

Niedawno poznaliśmy literę „L” jak Lego, więc nie zabrakło liter zbudowanych z tych legendarnych klocków. A po literze „L” rozmawialiśmy o misiach, miodzie i motylach ... nauczyliśmy się litery „M”.

Dziewczynki i chłopcy z pierwszej klasy nie leniuchowali i wymyślali z czego wszystkiego można by zbudować kształt przypominający literę „M”. Budowano z muszelek, medali, masечek, maki,

maku, mleka. Ania w lesie znalazła mucho-mora! Widać, że dzieci są bardzo kreatywne!

Mgr. Monika Mitrenga

Z życia przedszkola „Ekoludki“

PRZEDSZKOLE

Rok szkolny 2020/2021 rozpoczęliśmy w przedszkolu tradycyjnie 1. września. Na rok szkolny 2020/2021 mamy zapisanych 30 dzieci, które są podzielone do dwóch klas wg wieku. Klasa Biedronek to starszaki i średniaki, których nauczycielkami są Ewa Nemec i Alicja Twardzik. Grupą Pszczółek (najmłodsze dzieci) opiekuje się pani Wandzia Konderlova.

Imprez i wydarzeń w nowym roku szkolnym mamy zaplanowanych dużo, ale zobaczymy, co nam się w aktualnej sytuacji epidemiologicznej uda zrealizować. Nasz program edukacyjny nazywa się „Ekoludki poznają świat”. Tematy mamy bardzo ciekawe, nieustannie coś się dzieje. Pierwszy miesiąc był pod znakiem wzajemnego poznawania się, zapoznania się z kolegami, zabawkami, środowiskiem,

które dzieci otacza.

23. 9. 2020 grupa Biedronek pojechała autokarem na wycieczkę do Hawierzowa na „Kozią farmę”. Dzieci mogły pooglądać zwierzęta domowe, spróbować je nakarmić. Więcej informacji dowiedziały się przede wszystkim o kozach, np. jak się mówi samicy, jak samcowi, były zaznajomione z budową ciała kozy. Mogły dotknąć kopyta, skóry, spróbować podoić kozę. Cała wycieczka była bardzo ciekawa. Dzieci uzyskały informacje jak o gospodarstwie, tak i o pszczołach. Mogły usiąść na traktorze, zagrać interaktywne gry. W tym samym dniu grupa Pszczółek poszła na spacer do pani Kajfosz z Gródka, która również hoduje kozy. Dzieci mogły kozy nakarmić, pogłaskać, było bardzo ciekawie.

1. 10. 2020 o godz. 15:30 odbyło się spotkanie dzieci i jednego z rodziców z panią logoped Taskową. Spotkanie obejmowało część teoretyczną, jak praktyczną. Rodzice zaznajomili się z prewencją wad logopedycznych i jak im zapobiegać ćwiczeniem w domu. Spotkanie było interesujące i bardzo przydatne.

Październik w naszym przedszkolu był również ciekawy. Dzieci odkrywały cuda jesieni, tworzyły dekoracje z darów lasu, poznawały warzywa i owoce, z których robiły różne smakołyki, pokonywały tory przeszkód, brały udział w różnych współzawodnictwach, liczyły, grały gry ruchowe, śpiewały, tańczyły, tworzyły piękne prace plastyczne i wiele innych ciekawych rzeczy.

Mgr. Eva Nemec

Nauka w czasie pandemii

SZKOŁA W DOMU

Piętnaście lat temu żegnałam się z moją ukochaną szkołą w Gródku. Nie przypuszczałam wtedy, że jeszcze wrócę w znane mi szkolne mury. Kiedy pierwszy raz po powrocie z Krakowa weszłam do gródeckiej szkoły, wszystko wydawało się takie znajome. Wprawdzie dużo się zmieniło od czasów mojej nauki, ale nadal jest to szkoła, którą pamiętam. Znaczącą różnicą jest dla mnie to, że pełnię teraz inną rolę.

Szkolną ławkę zamieniłam na nauczycielskie biurko. Niestety rok 2020 przyniósł nowe wyzwania i nauka przeniosła się do naszych domów.

A jak wygląda nauczanie zdalne w naszej szkole? Codziennie odbywają się lekcje online za pomocą aplikacji Google Meet. Tak prowadzone lekcje dają możliwość spotkania się przynajmniej w przestrzeni wirtualnej. Poza tym uczniowie utrwalają

swoją wiedzę poprzez wykonywanie ćwiczeń interaktywnych dostępnych w Internecie lub stworzonych przez nauczycieli czy uzupełnianie różnych kart pracy.

Alicja Trybuś,
wychowawczyni klasy 4 i 5

Co sądzą o nauczaniu zdalnym nasi uczniowie?

Q *Nauczanie online nie jest najgorsze, ale też nie jest najlepsze. Lepsza jest nauka w szkole, ale nauka w domu przed komputerem to coś innego i ciekawego.*

Tobias

Q *Lepiej jest uczyć się w domu. Bardziej mnie interesuje taka nauka.*

Artur

Q *Bardziej mi się podoba nauka w domu. Nie muszę wtedy wychodzić z domu i mogę dłużej spać, ponieważ nasze lekcje zaczynają się później niż w szkole.*

Nina

Q *Nauka w szkole jest łatwiejsza, ponieważ w szkole nauczyciele potrafią lepiej wytłumaczyć dany temat.*

Szymon

Q *Nauka online jest trudna. Łatwiej jest uczyć się w szkole, kiedy wszystko zapisane jest na tablicy.*

Damian

Q *Nauka w domu jak i w szkole jest fajna.*

Oliwer

Q *Nauczanie online jest trudne. Podoba mi się tylko to, że można mieć lekcje później niż w szkole.*

Izabela

Q *Podoba mi się nauka online. Mam więcej czasu na to, co lubię robić.*

Matylda

Q *W dobie pandemii nie jestem zadowolona z nauki online. Wolę osobisty kontakt z kolegami, nauczycielami i wspólną zabawę w szkole.*

Linda

Q *Podoba mi się nauczanie online.*

Agata

Q *Nauczanie w domu nie podoba mi się. Jestem wtedy sama w domu i nie mogę spędzić czas z kolegami.*

Patrycja

Q *Uczyć się online w domu jest trudniejsze, ponieważ w szkole nauczyciele mogą lepiej nam wytłumaczyć dany temat.*

Jonáš

Q *Na nauczaniu w domu podoba mi się to, że nie ma żadnych sprawdzianów.*

Jakub

Letošní Spartakiádu ovládli hokejisté, spolky rodičů se sejdou u piva

7. ROČNÍK SPARTAKIÁDY

V sobotu 19. září se na hřišti TJ Sokol uskutečnil 7. ročník Spartakiády spolků. Letos se odehrál v komornějším duchu, než bylo zvykem v letech minulých.

Kvůli nepříznivé epidemiologické situaci jsme nerealizovali mezinárodní účast našich partnerských obcí a dva z domácích týmů nesehnaly závodníky. Ve zbrusu nových 6 sportovně-zábavních disciplínách se tak utkalo 8 družstev. V litém boji nakonec zvítězil tým HC Hrádek. Druhé místo obsadilo PZKO a na bronzové příčce stanul TJ Sokol. Soudek zlatého moku, jako výhru v samostatné soutěži přetahování lanem, si snad již brzy společně vychutnají spolky rodičů obou škol.

Akci slovem provedla paní Taťána Groušlová. O doplnění „paliva“ pro všechny účastníky se postaral Klub seniorů ve spolupráci s TJ Sokol. K všeobecně dobré náladě přispělo i sluníčko, které nás příjemně hrálo po celou dobu klání.

Všem odvážným závodníkům děkujeme za účast.

VG

Výsledky spartakiády spolků

1. Místo

2. Místo

3. Místo

tým	2014 20.09.2014	2015 19.09.2015	2016 24.09.2016	2017 23.09.2017	2018 22.09.2018	2019 21.09.2019
PZKO	31	37,5	40	43	40	45
TJ Sokol	34	38,5	51	40	33	29
Církev	36	36	31	46	22	37
Skoczów	30	30,5	34	45	35	21
Zastupitelé	28	19,5	36	34	20	31
Tenisté		32,5	41	50	41	29
Rodiče			35	44	46	43
Hasiči	23	31	30	29	23	23
Maminky				38	37	50
Hokejisté				51	30	30
Myslivci	24	26,5	26	30		
Čierne			36	30		
Radoľa	10					
celkem bodů	216	252	360	480	327	338
DISCIPLÍN	6	7	7	6	6	6

O činnosti Spolku rodičů

Letošní rok je takový, jaký je a naše děti díky tomu všemu nezažívají úplně nejlepší časy. Sám mám doma prvňáčka a vidím, že mu škola chybí. A co si budeme nalhávat, i dospělí se už těší, až se zase otevrou školy. Spolek rodičů i nadále plánuje finančně podpořit školu a školku tak, aby se do ní děti těšily a líbilo se jim tam. I přes všechny různé zákazy, omezení a opatření jsme se zúčastnili několika akcí, kde si to děti i jejich rodiče užili a pobavili se.

První takovou akcí byla Spartakiáda spolků. Každý rok skládáme družstvo se spolkem rodičů polské školy a letos tomu nebylo jinak. To, že jsme neskončili na bedně, nás ani moc netrápilo, protože jsme si to náramně užili. Všichni členové podali 100% výkon a děti? Ty jely na 200% a byli jsme na ně patřičně hrdí. I když jsme se v hlavní části Spartakiády nedostali na bednu, přeci jen jsme vyhráli takovou zlatavou odměnu. Se zbytkem chlapů jsme se nedali a v přetahování lanem jsme přemohli každého, kdo se nám postavil.

Poslední přetahování bylo opravdu náročné, a tým zastupitelstva byl opravdu těžký oříšek. Nicméně bečka piva je doma a už se pomalu plánuje společné posezení spolků rodičů české a polské školy. Další akcí čistě v režii Spolku byl Turisták 2020. Letos jsme se opět vydali na Kozubovou, ale v mnohem větším počtu, než tomu bylo loni. Celkovým počtem 67 dospělých a dětí jsme obsadili celou chatu. Tatínkové využili multifunkčního hřiště a hráli celý den nohejbal. Maminky si užívaly odpočinku a klidu a zpozvaly

pozorovaly dění kolem chaty. Děti naplno využily potenciálu horské chaty a prozkoumávaly okolí. Večer se opět objevil loupežník Kozuba a schoval před dětmi poklad. Ty jej ovšem bez problémů našly, a tak si užívaly pokladu místo chudáka Kozuby. Chtěl bych tímto poděkovat všem rodičům i dětem za perfektně strávený víkend a doufám, že příští rok se zase setkáme alespoň ve stejném počtu. Velký dík také patří Obci Hrádek za poskytnutí grantu na tento výlet rodičů s dětmi.

Ing. Jakub Rusnok

Maminky mají talent na všechno

MAMIMINY

Stejně jako loni, i letos jsme se jako maminky s dětmi potkávaly v průběhu léta v obecním parku – i když byly letošní prázdniny spíše deštivé, téměř každou středu nám vysvitlo sluníčko, které přálo našim parčíkovým setkávačkám.

Nicméně jsme toho během léta stihly mnohem více! Spolu s maminkami z klubu Hrádátek jsme zdolaly některé beskydské vrcholy. V hasičské soutěži místních spolků jsme v této kooperaci obsadily třetí místo, čímž jsme dokázaly, že (nejen) hradecké maminky mají talent opravdu na všechno. Na konci léta jsme taky navštívili vendryňskou Minizoo, která nás nadchla a kterou všem vřele doporučujeme, protože určitě stojí za návštěvu – naše děti byly prostě nadšené, hlavně z možnosti osobního kontaktu s některými zvířátky. Od září jsme se opět začaly setkávat v CVČ a hned ze začátku jsme se učily vázat šátky na nošení dětí, ale... jsme zase tam, kde na jaře – doma. Ale „neházíme flintu do žita“, však se zase potkáme, v kontaktu zůstaneme a pak všechno doženeme! Navíc, s dětmi se člověk ani nudit nemůže.

Hana Wiselková

Hrád'átka v letním období

HRÁD'ÁTKA

V první polovině roku program Hrád'átek vypadal velmi skromně. Díky pandemii jsme se moc nescházeli a tak jsme doufali, že aspoň v létě to trochu napravíme.

Ale hned v červenci nás potrápilo počasí a vydatné deště nám nedovolily uskutečnit všechny akce. Byli jsme velmi rádi, že jsme mohli vyrazit aspoň do našich krásných Beskyd. Konkrétně jsme se vydali z Tyry konečně na Javorový vrch. V početné skupince plné kočárků a dětí jsme si užili pěkné horko a plno legrace. Další výlety nám bohužel kvůli několika okolnostem nevyšly, ale doufáme, že příští rok bude lepší a veselejší.

Reprezentace Hrád'átek

HRÁD'ÁTKA

Jsem velmi ráda, že máme tak úžasný kolektiv přátel a skvělou spolupráci se spolkem MAMIMlly. Letos jsme se tak mohli zúčastnit Soutěže spolků v požárním útoku a Spartakiády spolků. V hasičském útoku jsme se umístili na krásném 3. místě. I na Spartakiádě jsme se nenechali zahanbit, a i když jsme neobhájili minulé vítězství, s 4. místem jsme byli velice spokojeni. Děkuji všem za účast.

Rozloučení s vedoucí

HRÁD'ÁTKA

V životě je to bohužel tak, že čas velmi letí a i maminkám končí období rodičovské dovolené. Letos nám do práce utekla naše vedoucí Monika Ciešlarová a je to velmi citelná ztráta. Monika nám do klubíku vnesla spoustu radosti, smíchu, kreativity, nápadů a nezapomenutelných chvil. Za to všechno jí moc děkujeme a vždy se budeme těšit na její přítomnost v úterý v CVČ.

Hrád'átka řadí na Kozubové

HRÁD'ÁTKA

Málem nám koronavirus zhatil i naši letošní největší akci – Nocování na Kozubové. Po zrušení květnového termínu jsme už ani nedoufali, že se aspoň něco uskuteční. A ono se to podařilo.

Využili jsme prodloužený víkend 27. - 28. 9. a v počtu 38 turistů jsme vyrazili na 6km výšlap. Sešli jsme se u infocentra v Dolní lomné, dali si ranní kávu a s nadšením vyrazili. I ti nejmenší hezky šlapali a vůbec jim nevalil ani vítr, ani velký kopec. Po dobytí cíle jsme si dali společný oběd a odpolední procházkou jsme navštívili i kapličku na Kozubové. Během odpoledne děti využívaly jak venkovní hřiště, průlezky, tak i hernu uvnitř hotelu. Po vydatné večeři byl čas na seznamování, diskuze i hry. Ranní výhled nás moc nepotěšil, přšelo a byla hrozná zima. Když jsme však vyšli v 10 hodin z hotelu, mraky se začaly trhat a prosvítalo i sluníčko. Po krátké poradě tak naše kroky nevedly domů, ale na nedaleký Kamenitý. Aspoň jsme si mohli ještě prodloužit společný čas pohromadě. Z Kamenitého jsme se jen tak tak stihli vrátit před deštěm, takže jsme mohli vše konstatovat jako velmi povedený výlet.

Děkuji moc všem za super společnost a vytvořenou atmosféru. Ale i tato akce by se neuskutečnila bez pomoci Obce Hrádek, která nám přispěla finanční částkou v rámci dotace. Děkujeme.

Barbora Fronková

Naši hasiči přednášeli dětem

SDH Hrádek

Milí spoluobčané, byli jsme osloveni táborem „Prázdniny na Zaozli“ z Českého Těšína, abychom ukázali naši hasičskou techniku a zároveň předvedli názornou ukázkou první pomoci.

Naše tříčlenná posádka se 27. 8. vydala na cestu v ranních hodinách. Člen jednotky Adam si připravil stručnou přednášku zdravotní včasně praktických ukázek. Děti si na místě mohly procvičit srdeční masáž, umělé dýchání a obnovení důležitých životních funkcí, dále zastavení krvácení, pomoc při popáleninách, úzechu nebo přehřátí. Děti jsme učili, jak se chovat při mimořádných situacích v každodenním životě. Po přednášce si děti včetně instruktorů mohly vyzkoušet požární útok. Dětské úsměvy nám daly najevo, že si celé dopoledne užily a my s nimi. Bylo to pro nás milé zpestření.

Hasiči Hrádek

Foto | Velitel jednotky

Senioři poznávali krásy Jihomoravského kraje

ZÁJEZD PRO SENIORY

Letošní zájezd se vydařil po všech stránkách. Termínem jsme se vpasovali mezi 2 „korona vlny“.

Teplé a slunečné počasí nás provázelo po celý den. Vyjeli jsme za tmy a vrátili se

taktéž za tmy, protože program byl opravdu bohatý. Valtický zámek byl prý zvenku hezčí než zevnitř. V modrotiskové dílně jsme pochopili, proč je modrotisk tak extrémně drahý. A nakonec jsme ve vinném sklípku ochutnali výborná vína i s

patřičným komentářem paní Kláskové. Některým účastníkům se zdálo, že paní mohla míň mluvit a víc nalévat. Domů jsme se vraceli plni zážitků a obtěžkáni lahvemi vína a burčáku. Tak zase za rok!

PB

Z Klubu seniorů

Pomalu končící rok vybízí k účtování a rekapitulaci toho, co se povedlo, nebo naopak nezdařilo. Není jisté, zda to má pro letošní rok nějakou hodnotu, ale velmi jsme se snažili využít, co šlo. Nemusím se zmiňovat o celkové situaci s Covid 19, jsou toho plné sdělovací prostředky, proto aktivity našeho klubu byly adekvátní tomuto stavu.

Po jarní fázi celkového ochromení, jsme se velmi těšili na společná setkání a výlety. Proto jsme vyrazili hned první den uvolnění. Nešlo snad ani o zájezd autobusem do Jeseníků, spíš o společenskou akci, a nebyť dlouhodobě omezený v pohybu. Nepodcenili jsme karanténu, ale u starších lidí je pobyt v kolektivu důležitý. Ono to vlastně platí i pro mladé.

V červnu jsme stihli smažení vaječiny a zdá-lo se, že půjde všechno k normálu. S uza-vřením hranic se zrušil každoroční zájezd na Podhajskou, ale v záloze byla společná dovolená v Krkonoších na konci prázdnin. Zrušením Slavností Belka jsme sice přišli o možnost vydělat si nějaké peníze na náš provoz, ale horší byla nejistota, zda se Krkonoše uskuteční. Povedlo se a týdenní pobyt byl vydařený. Přijeli jsme v přesvědčení, že je vše za námi. Potvrzovala to akce „Testování blachy“, kdy jsme pekli placky na krásných kachlových kamnech v muzeu areálu centra volného času. Pozvání v naší režii patřilo nejen členům klubu, ale i obecnímu zastupitelstvu. Jelikož testování vyšlo na jedničku, zopakovalo se pečení ještě pro účastníky volejbalového turnaje, tentokrát

na náklady obce.

Dále jsme už stihli pouze celodenní společný výlet ke zvoničce na Gruň, spojený s obědem a opékáním párků. Stánkem s gu-lášem jsme zajišťovali Spartakiádu spolků. Účast byla velmi slabá, bylo vidět, že se situace opět horší. Každý rok v září pořádá obecní úřad zájezd pro hrádecké seniory, vždy perfektně připravený, s výběrem zajímavých lokalit. Ani letos to nebylo jinak a členové klubu samozřejmě nechyběli. Poděkování paní Petře Borské za bezchybnou organizaci. V době, kdy vzniká tento článek, je situace natolik vážná, že nepředpokládáme už do konce roku žádné akce. Musíme doufat, že příští rok se vše v dobré obrátí. Optimismus je potřebný. Všem hodně zdraví.

M. P., K. W.

Pláčky na volejbalovém turnaji

Krkonoše

Litomyšl

Vaječina

Spartakiáda

Otevření Muzea

Volejbalový turnaj měl v Hrádku premiéru

1. ROČNÍK

První říjnovou sobotu se v Hrádku odehrál premiérový ročník volejbalového turnaje amatérů. Turnaj hostilo multifunkční hřiště v CVČ a jednalo se o vůbec první obcí organizovanou aktivitu, která se na tomto místě uskutečnila.

Na turnaji zápolilo 5 týmů složených ze členů spolků a organizací. Ty se utkaly v zápasech „každý s každým“, pak o třetí místo a nakonec o finále. Celé klání provázelo slunečné počasí a uvolněná atmosféra, ale na hřišti se tvrdě bojovalo o každý bod. Kdo jich získal nejvíce?

1. Gympl
2. Kanárci
3. Vidím to černě
4. PZKO
5. Rychlá rota

Byli bychom rádi, kdyby se volejbalový turnaj odehrával i v následujících letech a stal se v Hrádku tradicí. Sezona venkovního sportování je pro letošek nejspíš u konce, ale od jara vám bude hřiště opět k dispozici. Přijďte trénovat na druhý ročník?

VG

Tato akce byla spolufinancována z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci dotačního titulu Podpora dobrovolných aktivit v oblasti udržitelného rozvoje a Místní Agendy 21 pro rok 2020.

Opowiedzieli o Centrum Polskim

PZKO

Chrystian Heczko i Mariusz Chybiorz gościli w naszym Kole PZKO. Tematem spotkania roboczego było przedstawienie zakresu działań nowopowstałego Centrum Polskiego Kongresu Polaków, którego celem jest promocja polskości. „Centrum ma za zadanie promować Zaolzie, kulturę polską oraz oświatę polską. Sytuacja epidemiologiczna obecnie nam nie sprzyja, ale chcemy być obecni w terenie i rozmawiać z przedstawicielami polskich środowisk, by nie działać z za biurka, ale reagować na potrzeby polskiej grupy narodowościowej”, powiedział Chrystian Heczko.

Przedstawiciele Centrum Polskiego interesowali się, jak wygląda działalność gródeckiego Koła, jakie są jego potrzeby i jak mogłaby wyglądać ewentualna współpraca. „Planujemy organizować tzw. Polskie czwartki, czyli wydarzenia z polskim akcentem, które odbywać się będą w różnych kątach Zaolzia. To mogą być prelekcje, koncerty, filmy, imprezy sportowe czy np. kulinarne. Dołączyć mogą organizacje, ale też osoby czy firmy prywatne. Chcemy, by czwartki kojarzyły się z szeroko rozumianą kulturą polską”, poinformował Mariusz Chybiorz. Pomysłów na przyszłą współpracę nie

brakuje, miejmy jednak nadzieję, że w przyszłym roku będzie okazja ku ich realizacji. Wszystko pokażą obostrzenia związane z pandemią koronawirusa.

Magdalena Ćmiel

Świętokrzyskie – serce Polski

PZKO

Miejscowe Koło PZKO w Gródku już od sześciu lat organizuje dla swoich członków i sympatyków wycieczki do Polski. Wycieczki załatwiamy za pośrednictwem biura BTK Ondraszek z Cieszyna. Zawsze we wrześniu wyjeżdżamy na dwa dni, żeby poznać następny skrawek Polski.

Zwiedziliśmy już wszystkie obszary przygraniczne, więc w tym roku postanowiliśmy wyjechać dalej w głąb Polski, na tereny świętokrzyskie. W tym roku nasz wyjazd był do ostatniej chwili niepewny z powodu ograniczeń spowodowanych epidemią koronawirusa. Jednak w dniu wyjazdu 12 września nie obowiązywały żadne ograniczenia i mogliśmy wyjechać. Od Domu PZKO odjechaliliśmy już o godz. 6.00, żeby zdążyć na jedenastą do Chęcin, gdzie mieliśmy zaplanowane zwiedzanie zamku królewskiego z XIV wieku. Zamek wzniesiono na grzbiecie skalistego wzgórza z widokiem do dalekiej okolicy. W czasie swego powstania odgrywał ważną rolę, przechowywano w nim nawet skarbiec archidiecezji gnieźnieńskiej i czasowo nawet skarbiec koronny. W 1707 roku wojska szwedzkie spaliły zamek i już go nie odbudowano. Z okrągłej baszty można w dali zobaczyć miasto Kielce oraz Góry Świętokrzyskie.

Z zamku odjechaliliśmy do Kielc, stolicy województwa kieleckiego. Na skraju miasta zwiedziliśmy Kadzielnę (rezerwat przyrody z amfiteatrem), potem park miejski z Aleją Sław i Bazylikę Katedralną WNMP. Po obiedzie odjechaliliśmy do miejscowości Święta Katarzyna, gdzie mieliśmy nocleg. Jeszcze przed zakwaterowaniem zwiedziliśmy Muzeum Minerali i Skamieniałości, gdzie można było kupić ładną biżuterię z krzemienia pasiastego. W drugim dniu odjechaliliśmy do Klasztoru Oblatów na Świętym Krzyżu, gdzie mieści się najstarsze polskie sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego. Od nich właśnie pochodzi nazwa gór i całej okolicy. Wzruszające są dzieje klasztoru, gdzie od 1918 roku istniało polskie więzienie ciężkie, a podczas wojny Niemcy utworzyli tu obóz zagłady jeńców radzieckich. W 1961 roku budynki po więzieniu przejął Świętokrzyski Park Narodowy. Aktualnie w części budynków

mieści się nowicjat Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów M.N., którzy klasztor stopniowo odbudowują.

Po południu odjechaliliśmy do Kurozwęk, gdzie zwiedziliśmy pałac (w 1990 roku powrócił do majątku potomka dawnego prywatnego właściciela, który go stopniowo odnawia) i safari bizonów, gdzie mogliśmy z bliska podziwiać te potężne zwierzęta. W drodze powrotnej oglądaliśmy duże plantacje jagód i niekończące się sady owocowe.

Wycieczkę mogliśmy zrealizować dzięki grantowi z miejscowego urzędu gminnego. Miejscowe Koło PZKO w Gródku już od sześciu lat organizuje dla swoich członków i sympatyków wycieczki do Polski. Wycieczki załatwiamy za pośrednictwem biura BTK Ondraszek z Cieszyna. Zawsze we wrześniu wyjeżdżamy na dwa dni, żeby poznać następny skrawek Polski. Zwiedziliśmy już wszystkie obszary przygraniczne, więc w tym roku postanowiliśmy wyjechać dalej w głąb Polski, na tereny świętokrzyskie. W tym roku nasz wyjazd był do ostatniej chwili niepewny z powodu ograniczeń spowodowanych epidemią koronawirusa. Jednak w dniu wyjazdu 12 września nie obowiązywały żadne ograniczenia i mogliśmy wyjechać. Od Domu PZKO odjechaliliśmy już o godz. 6.00, żeby zdążyć na jedenastą do Chęcin, gdzie mieliśmy zaplanowane zwiedzanie zamku królewskiego z XIV wieku. Zamek wzniesiono na grzbiecie skalistego wzgórza z widokiem do dalekiej okolicy. W czasie swego powstania odgrywał ważną rolę, przechowywano w nim nawet skarbiec archidiecezji gnieźnieńskiej i czasowo nawet skarbiec koronny. W 1707 roku wojska szwedzkie spaliły zamek i już go nie odbudowano. Z okrągłej baszty można w dali zobaczyć miasto Kielce oraz Góry Świętokrzyskie.

Z zamku odjechaliliśmy do Kielc, stolicy województwa kieleckiego. Na skraju miasta zwiedziliśmy Kadzielnę (rezerwat

przyrody z amfiteatrem), potem park miejski z Aleją Sław i Bazylikę Katedralną WNMP. Po obiedzie odjechaliliśmy do miejscowości Święta Katarzyna, gdzie mieliśmy nocleg. Jeszcze przed zakwaterowaniem zwiedziliśmy Muzeum Minerali i Skamieniałości, gdzie można było kupić ładną biżuterię z krzemienia pasiastego. W drugim dniu odjechaliliśmy do Klasztoru Oblatów na Świętym Krzyżu, gdzie mieści się najstarsze polskie sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego. Od nich właśnie pochodzi nazwa gór i całej okolicy. Wzruszające są dzieje klasztoru, gdzie od 1918 roku istniało polskie więzienie ciężkie, a podczas wojny Niemcy utworzyli tu obóz zagłady jeńców radzieckich. W 1961 roku budynki po więzieniu przejął Świętokrzyski Park Narodowy. Aktualnie w części budynków mieści się nowicjat Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów M.N., którzy klasztor stopniowo odbudowują.

Po południu odjechaliliśmy do Kurozwęk, gdzie zwiedziliśmy pałac (w 1990 roku powrócił do majątku potomka dawnego prywatnego właściciela, który go stopniowo odnawia) i safari bizonów, gdzie mogliśmy z bliska podziwiać te potężne zwierzęta. W drodze powrotnej oglądaliśmy duże plantacje jagód i niekończące się sady owocowe.

Wycieczkę mogliśmy zrealizować dzięki grantowi z miejscowego urzędu gminnego.

Stanisław Wolny

Marta Pezdová

JUBILANT

Je podzim, 2. listopadu roku 1930. Ze spojených států amerických pronikají do světa následky hospodářské krize, po krachu burzy v New Yorku. V Jablunkově č. p. 207 se zrovna narodila Marta Heczková. Uteklo 90 let a paní Marta Pezdová je dnes již praprababičkou, patří mezi nejstarší obyvatele Hrádku a já se s ní pokusil vzpomenout si na zajímavé a klíčové momenty v jejím dlouhém životě.

Řekni nám něco o svém dětství a rodině, ze které pocházíš.

„Narodila jsem se v malém domku v Jablunkově jako Heczková. Můj otec pocházel z Bocanovic, matka z Kukuczek v Istebné. Dětství mám spojeno s opakováním se třech událostí: svatba, narození sourozence a úmrtí matky. Po první matce jsme byli čtyři sourozenci (starší bratr a dvě sestry), v mých osmi letech matka zemřela na zánět středního ucha. Druhá matka měla s otcem další dítě (sestru), po dvou letech umřela, dodnes nevím na co. Třetí matka pak měla dalšího - posledního sourozence (sestru). Tato matka se však o zbývající sourozence moc nestarala, nebrala nás jako své.“

Jelikož se Marta narodila ve složité době, viz výše zmíněná hospodářská krize, která přinesla vysokou nezaměstnanost a za pár let začala 2. světová válka, dospívání a školní výuku prožila v české, polské a následně německé škole. „Vzpomínám si na ředitele německé školy, který byl velmi přísný a po všech dětech vyžadoval heilování i mimo školní výuku, když je potkal venku. Často také děti bil.“

Vyrůstala v chudobných poměrech. Bylo málo jídla, o penězích nemluvě. Otec pracoval u dráhy a i díky tomu se mu podařilo postavit dům v Hrádku č. p. 169, kousek od kolejí. Rád a dobře vařil, což jim hodně

pomohlo kvůli nedostatku všeho a v obdobích bez matky.

Po válce, kdy ukončila školní docházku, vzhledem ke špatné situaci na trhu práce v našem regionu se rozhodla se svými sestrami přestěhovat. Nejdříve do Rožnova pod Radhoštěm, kde necelý rok pracovala v „továrně jemných punčoch“. Následně se přemístily do Jihlavy, kde Marta pracovala v „národním podniku PAL“. Jelikož ji to ale vždy táhlo zpět do Hrádku, tak se po cca roce a půl vrátila do své „domoviny“. Tři sestry už ale v Čechách zůstaly, provdaly se, založily rodiny a usídlily v městech Chrudim, Polná a Vlastějovice. Nejstarší bratr žil několik let i se svou rodinou v Krnově, kde působil jako ředitel „dopravního učiliště“. Po návratu bydlel

v Třinci, stejně jako jejich nejmladší sestra. Všichni sourozenci měli mezi sebou hezký vztah a i přes vzdálenost, která je oddělovala, se rádi vídali a navštěvovali.

Jaké to v Hrádku bylo za války?

„Z období války si pamatuji šití a následné věšení vlajek na dům. Jednou jsme museli šít a všesť polskou, pak německou a nakonec sovětskou vlajku... Pamatuji si také přelety bombardérů nad Hrádkem a shozy nějakých menších leteckých pum nebo nádrží na palivo na území obce. V zemi po nich zůstaly malé krátery. Kvůli nočním náletům jsme museli zatemňovat všechna okna. Na ulicích tak v noci byla naprostá tma.“

Jednou za čas se do obce z přilehlých lesů stahovali mladí partyzáni pro jídlo k místním. Pomáhat jim bylo velmi riskantní, protože kdyby to zjistili Němci, krutě by se pomstili.

Přes Hrádek také jezdily nákladní vlaky s vagony s otevřenými bočnicemi, ve kterých seděli vojáci. Když jsme měli něco k snědku nazbyt, házeli jsme jim to během průjezdu vlaku obcí. Ke konci války si pamatuji na lokomotivu, která trhala dřevěné pražce a ničila tak železniční spojení s okolními městy a vesnicemi. Všude se tedy muselo chodit pěšky, což značně ztížilo dojíždění většiny obyvatel.“ Když se Němci stahovali zpět na západ, před postupující rudou armádou, častou praxí bylo odstřelování železničních mostů. „Hrozilo to i mostům v Hrádku. Proto jsme v našem domě museli sundat všechna okna (kvůli tlakové vlně z případného výbuchu a hrozby jejich rozbití) a šli jsme bydlet „do Kubika“ nad vilou. V domě zůstal hlídat jenom otec.

Během osvobozování ruští vojáci přespávali v Hrádku, dokonce i na naší zahradě. Nejdřív přijel voják na koni obhlédnout situaci v obci. Za ním pak dorazil zbytek vojska s koňskými povozy a „utábořili“ se kde mohli. Rovněž si vzpomínám na čekání, kdo z místních se vrátí z války a kdo ne“

„Sousedé si více pomáhali. V této době se každý žene za „tím svým“.“

Co tehdy bylo lepší?

„Všeho jsme si vážili. Dnes se nemohu dívat na to, jak někdo vyhazuje dobré jídlo do popelnice. Sousedé si více pomáhali. V této době se každý žene za „tím svým“, penězi, úspěchem, mocí atd. Dnešní mládež si ani nedokáže představit, v jakých podmínkách jsme žili. Tak dobře jako dnes, nikdy nebylo.“

Vojtěch Zaremba, vnuk

Upečte si vánočku

Pečení vánočky patří k nejstarším vánočním tradicím. Věděli jste, že má být upletena z devíti pramenů? Spodní prameny symbolizují oheň, vodu, zemi a vzduch. Tři prostřední cit, vůli a rozum. Horní dva pak vědění a lásku. Podle pověry se má do vánočky zapéct i jedno zrnko zeleného hrášku – kdo ho pak najde, ten bude mít po celý další rok štěstí. Vánočka se tradičně rozkrajovala u štědrovečerní večeře. Ale vy nemusíte čekat až do večera, dejte si ji třeba ke snídani. Pokud tedy nečekáte na zlaté prasátko!

Dnes vám prozradím náš starý rodinný recept na vánočku. Jak na to?

Postup:

1. Tuk rozpustíme, vychladíme. Ve vlažném mléce rozpustíme cukr, pak rozdrobíme droždí, necháme vzejít kvásek.

2. Do mísy prosejeme mouku, smícháme se solí a nastrouhanou kůrou z jednoho citrónu.

3. Když tuk prochladne a vzejde kvásek, vše vmícháme do mouky, přidáme rozšlehaná vejčka a těsto dobře prohněteme – ručně či v robotu. Těsto musí být hladké, nelepivé. Ale nesmí být řídké, aby pak vánočka při pečení držela tvar. Necháme vykynout, třeba i tři hodiny.

4. Po vykynutí rozdělíme těsto na dva díly – dvě vánočky. Jeden díl dále rozdělíme na 9 částí – čtyři budou větší než ty ostatní – budou tvořit základnu vánočky.

ze čtyř pramenů, ze tří, ze dvou. Vrstvíme je na sebe, každé patro lehce přimáčkeme, aby se copy spojily. Konce copů vložíme pod spodní patro.

6. Upletenou vánočku zpevníme špejlemi, aby nám prameny nesklouzly, zapícháme půlky oloupaných mandlí a necháme ještě asi 20 minut kynout.

Suroviny (na 2 vánočky):

- 1 kg polohrubé mouky
- 250 g Hery (dávám 1/3 másla, může být i trochu sádla)
- 150 g cukru
- 400 ml mléka
- 3 žloutky + 1 celé vejce
- 60 g droždí
- 1 lžička soli
- citrónová kůra
- po vykynutí těsta - rozinky namočené do rumu, nakrájené vlašské ořechy a oloupané mandle

7. Pečeme 10 minut na 200°C, pak asi 30 minut na 160 – 170 °C, až zezlátne. Zapíchnutím špejle vyzkoušíme, zda je uvnitř již propečená. Doporučuji péct bez horkovzdušného programu, vánočka pak není tolik vysušená. Upečenou vánočku potřeme rozpuštěným máslem. Prochladlou můžeme posypat moučkovým cukrem.

Tak co, povedlo se? Pochlubte se svou vánočkou! Pošlete foto na níže uvedenou e-mailovou adresu. Třeba v příštím vydání zpravodaje bude fotogalerie hrádeckých štědrovek.

Mgr. Šárka Honusová
sarahonusova@gmail.com

5. Z každé části vyválíme váleček, rozpláceme a naplníme rozinkami a ořechy.

Zpět svineme ve váleček a upleteme copy –

Tajenka: „Volal ti ten doktor, ?

POMŮCKA: AALTO, HODŽA, STORD, TELSTAR, TETOV	STAVITEL ARCHY	OBYVATEL AFRIC. STÁTU	DRUH CIHLY	PRIMÁT	ŘÍMSKY 501	AUTOMA- TICKÉ NASTA- VOVÁNÍ TV STANIC		BOJ	LÁMÁNÍM ODDĚLIT	2. část tajenky	OHMATATI	LITEVSKÁ MINCE	
NEŠTASTNÁ PŘÍHODA							SIBÍŘSKÁ ŠELMA						ZN. TITANU
ZBAVIT OSTŘÍ							ZMIRŇOVAT VOZKOVO CITO- SLOVCE						
ANGL. VZDUCH				1. část tajenky	SHOVATI JMÉNO PSA								
MINIST. PŘEDSEDA BENEŠOVY VLÁDY						ČESKÝ ASTRONAUT (VLADIMÍR) STAROREČKÝ BŮH VÁLKY						PÍSMO	OZNAMO- VATEL
	JEDNOTKA TLAKU						ČESKÝ RADAR HLUČNĚ NAŠLAPO- VAT						
	KRÁLOVSKÝ MÍSTODR- ŽÍCÍ V SATRAPII	NORSKÝ OSTROV SESTRA XENIE						OBEC U CHVALE- TIC OBRATLO- VEC					
ZKR. STÁTNÍ ARBITRÁŽE			EGYPTSKÝ SVATÝ HAD ZN. ASTATU						MINIATURNÍ MĚSÍČNÍ KRÁTER (NA VIDITELNĚ STRANĚ MĚSÍCE)				
LIHOVINA Z RÝŽE					URČENÝ KE SPANÍ LÉTAVICE						ZKR. DIVADLA SATIRY		
PRYČ						NĚKDEJŠÍ ZN. ČEPELEK					SLEPIČÍ SLABIKA VYPÍNAT		
MPZ BOLÍVIE			ZN. RHENIA			AMER. TELEKOMU- NIKACNÍ DRUŽICE OTEC (KNÍŽNĚ)							
EINSTEI- NOVY INICIÁLY			ASOCIACE TELEV. ORGANI- ZACÍ (ZKR) ZN. HLJNÍKU				ANGL. KOPIROVAT CHEM. ZN. YTERBIA					SLOVEN- SKÝ SOUHLAS	LESKLÝ NATĚR
VESMÍRNÁ TĚLESA								BAHNISKO ČESKÁ POLITICKÁ STRANA					
FINSKÝ ARCHITEKT (ALVAR)						PLYNNÝ ÚTVAR V TEKUTINĚ OSLOVOVAT 3.OSOBOU							
	ZPĚVNÝ PTÁK	MRTVĚ	LETADLO JOKER				STOK KARETNÍ TRUMFY						
DUŽNATÁ VNITŘNÍ ČÁST ROST- LINNÝCH ORGANŮ													
TRÁPIT													
ZKR. OTORINO- LARYNGO- LOGIE				SLOVEN. SE	PŘEDLOŽKA KOD LET. SPOL. KLIM- ROYAL DUTCH AIRLINES								
ZPOLÍČKO- VAT													
HLUBOKÉ VÝSTŘIHY													

„V hrádeckých
lesích se
každoročně schovává
spousta takovýchto
krasavců.”

